PAZARTESİ
21 TEŞRİNİSANİ 1932
7 inci sene No. 2436
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT

Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Türkiyenin içinde bulunduğu dahilî, haricî vaziyet bizi asla endişeye sevketmiyecek bir vaziyettir

Memleketimizin dahilî, haricî, malî ve iktısadî vaziyeti

Başvekilin, Hukuk Fakültesinde söylediği baştan başa heyecan dolu siyasî mühim nutkunun metnini neşrediyoruz..

Çektiğimiz sıkıntı, açık manasile, parasızlık değildir. Çektiğimiz sıkıntı, bilgi sıkıntısıdır.

Bizim malî ve iktısadî sahada istikbalimiz gözlerin kavrayamıyacağı kadar ileri, yüksek ve geniştir.

ANKARA, 20 A.A. — Başvekil İsmet Paşa Hazretleri, Ankara Hukuk fakültesinde Beşinci sene mezunlarına diploma verilmesi münasebetiyle yapılan merasimde şu çok mühim siyasî nutku irat buyurmuşlardır:

"Aziz arkadaşlarım, Fakülte reisi Beyefendi, mektep hocaları ve bu sene diploma alıp hayata karışan kız ve erkek meslektaşlarım;

Bu güzel cemiyeti huzurlarile şereflendiren dinleyicilerimiz arasında hakikaten bir bayram günü yaşıyoruz. Sizin diplomalarınızı verirken memlekete hizmet etmek aşkiyle kendilerini techiz etmiş bahusus bugünü bulmak için senelerden beri çok çalışmış meslektaşlarıma, vatandaşlarıma, hayatta muvaffak olmaları için bir hüccet vermiş olmak zevki, benim mevcudiyetime hâkim oldu.

Kız ve erkek arkadaşlarımızın bu münasebetle söyledikleri hitabeler, eminim ki, benim gibi bütün dinliyen arkadaşlarım üzerinde de gayet kuvvetli bir intiba yapmıştır .

Çalışmak ve memlekete hizmet etmek yolunda kat'i bir kararla hayata atılanların ifadesinden bu muhit üzerinde kalmış olan tesir, bu olabilir. Bizim üzerimizde hâsıl olan tesir, budur.

Bu kadar kuvvetli irade ile yetişen arkadaşları, yetişdirdikleri için müesseseyi, ona hizmet eden hocaları ve fakülte reisi beyefendiyi bilhassa tebrik ederim. (Alkışlar).

İsmet Paşa nutuk söylüyor

Arkadaşlarım, gerek reis bey ve gerek arkadaşlar vukufla bir çok tarihî hâdiselerden bahsettiler. Diploma alan arkadaşlarımız, cumhuriyetin kendilerini ve Cumhuriyet devrinde kendilerine düşen vazifeleri tebarüz ettirmeğe çalıştılar.

Sağlam bir temel

Cümhuriyet devrinde vatandaşın, bütün geçen asırlar hiç olmazsa son asırlarda olduğundan başka, bir takım vazifeleri olduğunu kavramak, işe başlamak için iyi başlangıç, sağlam bir temeldir.

Hakikaten içinde bulunduğumuz devir, Cumhuriyet devri, geçen asırların yaşatışına, ihtiyaçlarına ve vatandaşın kendi üzerine teveccüh eden vazifelerine bakılırsa, büsbütün başka bir devirdir.

Arkadaşlar, bir esaslı noktayı Türkiye'ye hizmet etmek istiyen her vatandaşın kafasında daima

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Almanya'nın Silâhları

Almanya, Harbi umumîdeki mağlûbiyetinden sonra çok ağır sulh şartlarına tahammül etmek mecburiyetinde kaldı: Alsas ve Loreni Fransaya terketti. Danimarka ve Belçikaya arazi verdi. Lehistana teslim ettiği arazi Prusyayı iki kısma ayırdı. Tamirat bedeli namı altında ağır bir tazminat vermeği kabul etti. Müstemlekelerinden mahrum edildi. Fakat o zaman Almanyaya tahmil edilen en ağır şart, silâhlarından tecrit edilmesi olmuştu.

Harpten evvel devletler arasındaki silâhlanma yarışına başlayan, bu hareketile dünyayı silâhlanmağa mecbur eden ve nihayet Harbi umumînin başlamasına sebep olan bir devlet sıfatile Almanyanın silâhlarından tamamile tecridi devletlerin harp gayelerinden birini teşkil etmişti. Hazırlanan sulh muahedesini imzalamak için davet edilen Alman murahhasları na imzadan evvel, galip devletler namına söz söyleyen Clemenceau demişti ki:

"İtilâf devletleri, Almanyayı silâhlarından tecrit etmelidirler ki Avrupanın selâmeti temin edilmiş olsun, Cemiyeti Akvamın hedeflerinden biri de silâhları azaltmaktır. Fakat Almanya diğer devletlerden evvel silâhlarından tecri tedilmiş olmalıdır. Çünkü Almanya silâhlarını arttırdıkçadır ki, diğer devletler de silâhlarını arttırmışlardır. Böyle hareket etmemiş olsalardı, Almanyanın askerî tahakkümü altında kalabilirlerdi. Binaenaleyh teslihatın tahdidine de her şeyden evvel, bu silâhlanma yarışına sebep olan devletten başlamak lâzımdır. Müteca viz önden gitmelidir ki tecavüze uğrayanlar da arkadan gelsinler."

Versailles muahedesinin, Almanyayı silâhlarından tecrit eden beşinci kısmı, konferansın askerî müşavirleri tarafından tanzim edilmiş çok etraflı bir takım hükümlerdi. Almanya, bütün donanmasını galip devletlere terkedecekti. Bundan sonra da donanma inşa etmeyecekti. Yalnız beheri 10 bin tonu tecavüz etmemek üzere altı tane harp gemisi yapabilecekti.

Kara silâhlarına gelince; bir defa mecburî askerlik büsbütün ilga ediliyordu. Almanyanın büyük orduları yerine ücretle alınmış askerlerden mürekkep yüz bin kişilik bir ordu kaim olacaktı. O zamanın askerî müşavirleri düşündüler: Eğer bu asker her sene yeniden alınırsa, Almanyada ücretle toplanmış dahi olsa, talim ve terbiye görmüş külliyetli bir asker sınıfı toplanacaktır. Bunun için Almanyada askerlik hizmeti ne giren bir adamın on iki sene o hizmetten çıkamayacağını da muahedeye koydular. Zabitler için de hizmet 25 sene olarak tesbit edildi.

Bu tedbirlerle Almanyayı, deniz ve kara kuvvetlerinden tecrit ettiklerini zannederek itilâf devletleri geniş bir nefes aldılar. Versailles muahedesinin bu hükümleri tatbik edileli aradan on üç sene geçmiştir. Bu on üç sene zarfında Almanlar Versailles muahedesile kendilerine kabul ettirilen kayıtlardan meyus olmamışlar ve çalışmışlardır. Versailles muahedesinin çerçevesi haricine çıkmamak şartile öyle askerî bir kuvvet meydana getirmişlerdir ki bunun ehemmiyetini ancak geçen hafta Fransız teslihatı azaltma projesi ilân edildiği zaman anladık. .

Almanya, on bin tonu tecavüz etmeyerek öyle zırhlı inşa etmiştir ki, hacminin birkaç misli büyüklüğünde harp gemilerile döğüşebilir. Bunlardan henüz biri bitmiştir. İkinciye de başlanmıştır. Fakat altısını birden inşa ettirmeğe, yani Versailles muahedesile de teslim edilen hakkından istifadeye kalkışsa, en büyük deniz devletlerinin hesaplarını alt üst edecektir. Söylendiğine göre, sikletten kazanmak için gemilerin inşasında çivi bile kullanılmamış zırhlar elektrikle perçinlenmiştir. "Cep zırhlısı" ismi verilen bu gemilerin en müthiş birer harp makinesi olduğu mütehassısları tarafından kabul edilmektedir.

Versailles muahedesinin tahdit ettiği on iki sene hizmetli yüz bin askere gelince; Fransız projesinin bu teşkilâtı dağıtmak istemesinden de anlayoruz ki bu da Cep zırhlıları kadar müthiş bir makine halindedir. Çünkü on iki sene hizmet gören bu Alman neferleri artık nefer olmaktan çıkmışlar, her biri bir takım kumandanı olmuştur.. Bir takım kumandanının en aşağı, otuz kişiye kumanda edebileceği hesap edilecek olursa, Almanya, üç milyon neferlik orduya kumanda edecek adamları yetiştirmiş bulunuyor demektir.

Bunun içindir ki Fransız hükûmeti, yüz bin kişilik Alman ordusunun hiç olmazsa yarısının dağılmasını, diğer yarısının da hizmetlerinin 6 seneye indirilmesini istiyor ve buna mukabil mecburî askerliğin de iadesini kabul ediyor, Almanya henüz Silâhları azaltma konferansının müzakerelerine iştirak etmemiştir. Ve iştirak ettiği zaman da Fransız teklifini nasıl telâkki edeceğini bilmiyoruz. Fakat dikkate şayan olan nokta, eli kolu bağlı olmasına rağmen, Alman azminin, Alman metanetinin ve Alman teknik kabiliyetinin hâlâ, silâh bahsinde Fransa gibi en büyük bir askerî devlet le boy ölçecek, onunla pazarlığa zemin teşkil edecek bir vaziyet ihdas etmesidir. Bu, bir milletin, her şeye rağmen yaşamak ve hiç bir zaman meyusiyete kapılmayarak ilerlemek hususundaki azim ve iradesini gösterir ki, diğer milletlerin bunu hayranlıkla takdir etmemeleri mümkün değildir.

Ahmet ŞÜKRÜ

Mülga Şeker İnhisarı

Ruslardan alınan şekerlerden hâsıl olan zarar

ANKARA 20 (Milliyet) — Mülga Şeker inhisarı tarafından Şark vilâyetlerinin ihtiyacı için Arkos Rus şirketinden alınan şekerden hâsıl olan 273193 lira zarardan dolayı Maliye müfettişleri tarafından yapılmakta olan tahkikat esnasında o zaman inhisar idare meclisinde bulunan Edirne meb'usu Şakir ve Kastamonu meb'usu Hasan Fehmi Beylerin ifadelerinin alınmasına lüzum hâsıl olmuştur. Hükûmet keyfiyeti Meclise bir tezkere ile bildirmiştir. Tezkere Muhtelit encümene havale edilmiştir.

Seyrisefainin Yeni şekli!

Sadullah Bey hazırlanan projeyi izah ediyor

Seyrisefain Umum Müdürü Sadullah B, dün Ankara'dan şehrimize avdet etmiştir. Sadullah B. Seyrisefain umum müdürlüğünün Ankara'ya nakledileceği, İstanbul'da biri iç hatlar, diğeri dış hatlar şubesi kalacağı yolundaki haberlerin derecei sıhhatini öğrenmek üzere kendisile görüşen muharririmize demiştir ki:

Sadullah Bey

"— Vekâletçe yeni bir proje hazırlanıyor. Henüz kesbi katiyet etmiş bir şey yoktur. Vekil Bf. bugünlerde çok meşguldür. Bu işlerden sonra vapurlar meselesile meşgul olabilecekleri anlaşılıyor. İdareye ait bazı yeni kanun lâyihaları vardır. Bu münasebetle buradaki bazı işleri gördükten sonra yakında tekrar Ankara'ya gideceğim."

Diğer taraftan öğrendiğimize

(Devamı 4 üncü sahifede)

Kâtibi umumî Recep Bey Sirkeci istasyonunda kendisini karşılayanlar arasında..

C. H. F. Umumî Kâtibi Recep Bey dün geldi

Recep Beyin gazetemize şayanı dikkat beyanatı

Cümhuriyet Halk fırkası umumî kâtibi Kütahya meb'usu Recep Bey dün sabah ekspresle Avrupa dan şehrimize avdet etmiştir. Recep Bey istasyonda üçüncü koordu kumandanı Şükrü Naili Paşa, vali ve belediye reisi Muhittin B., fırka vilâyet idare heyeti reisi Cevdet Kerim Bey, belediye reis

(Devamı 4 üncü sahifede)

Dil inkılâbının iş kollarında kimler var?

Merkez heyeti iş kolları azasını seçti ve vazifelerini tesbit etti

ANKARA, 20. A.A. — Türk dili tetkik cemiyeti umumî kâtipliğinden nizamnamenin mahsus maddesine göre ayrılmış iş kollarında çalışmak üzere merkez heyeti tarafından seçilen muhterem azaların isimleri aşağıda yazılıdır, bu isimlere yeni ilâve edecekler oldukça onlar da matbuata bildirilecektir, seçilmiş olan azalara keyfiyet ayrıca bir mektupla yazılacaktır. (Ayrı iki kola yahut lugat ve istilâh kolunun subelerinden birden fazlasına seçilmiş zatların isimleri yalnız bir yerde yazılmıştır.)

A.— Lengustik ve filoloji kolbası Hamit Zübeyir, Ahmet Şükrü, Agop Martayan, Hüseyin Kâzım, Hüseyin Namık, İbrahim Osman, Köse Raif paşa zade Raif, Rahmeti beyler.

B.— Etimoloji: Kolbaşı Hasan Âli, Hakkı Nezihi, Naim Hazım, Saim Ali, Velet Çelebi, Yusuf Ziya Beyler.

C.— Gramer ve Sentaks: Kolbaşı Ahmet Cevat, Ali Ülvi (Bursa'da muallim), Cemal (Eskişehir'de muallim), Hakkı Suha, Halil Vedat, İhsan (Talim terbiye dairesi reisi), Beyler.

D.— Lugat ve istılahlar: Kolbaşı Celâl Sabir, Abdullah Şinasi, Ali Canip, Enis Behiç, Fazil Ahmet, Kilisli Rifat, Lütfü Müfit, Ahmet Baha, Reşat Nuri Beyler.

1.— Istılahlar: Felsefi ilimler.

A.— Mantık.

B.— Metofijik Fuat bey (Müder-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Azadan bazıları: Fazıl Ahmet, İbrahim Necmi, Fuat, Ali Canip, Hâmit Nafız, Yakup Kadri Falih Rıfkı B.ler

İktısat Vekâleti yeni tedbirler alıyor

Kredi bankası kanununun alacağı son şekil ne olacak?

Bez fabrikası büyültülüyor

İktısat Vekili Mahmut Celâl Bey Ankaradaki evinin bahçesinde Başmuharririmiz Mahmut Beyle beraber

Sanayi ve Maadin Bankasının Sanayi Kredi Bankasına devri hakkındaki kanuna nazaran, bu hususta mühlet 15 şubatta bitecektir İktısat Vekâleti, bu kanunu tadilen yeni bir lâyiha hazırlamaktadır. Kanuna nazaran teşkili icabeden Sanayi Ofisi yerine bu sene için Sanayi ve Maadin Bankasına merbut muvakkat bir büro ihdası düşünül

(Devamı 4 üncü sahifede)

Hizmetçileri Muayene

Bir sene de 14,285 kişi muayene edildi

1931 senesi ağustosunda teşekkül eden belediye sıhhî muayene komisyonu tarihi teşekkülünden geçen teşrinievvel gayesine kadar on beş ay zarfında kadın hizmetçi olarak iki bin dört yüz kırk dokuz, erkek hizmetçi olarak 733 kadın aşçı 234, erkek aşçı 441, mürebbiye, dadı, sütnine 241, arabacı 705, bekçi

Kamereddin B.

(Devamı 4 üncü sahifede)

İşler Terkediliyor

Küçük san'atlardaki ecnebiler çekiliyor

Küçük san'atların Türk tebaasına hasrı kanunu hükümleri ha-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Şükrü Kaya Bey gitti

Hususî işleri için evvelki gün şehrimize gelen Dahiliye Vekili Şükrü Kaya B. dün Tokatliyan'da bazı ziyaretler kabul etmiştir. Bu meyanda Muhtelit mübadele komisyonun'daki Türk Heyeti murahhasası reisi Şevki B. de Vekil B. i ziyaret eylemiştir.

Şükrü Kaya B. dün akşamki trenle Ankara'ya avdet etmiştir. Vekil B. Haydarpaşa'da Vali muavini, Polis müdürü Mülkiye müfettişleri ve diğer zevat tarafından teşyi edilmiştir.

Pangaltıda evvelki gece susuzluktan üç ev, bir dükkân yandı. Resmimiz yangın sahasını gösteriyor

Tarihî tefrika: 21

93 felâketleri ve İgnatief

Girit Isyanı Başlıyor!

— 15 —

Hacı Mihali, İgnatief

Osmanlı sarayı ve Babıâlîsi bu havalarda dümen kullanmaya çalışırken, İgnatief kurulu dolabını çevirip duruyordu. O, Hanyadaki Rus konsolosluğuna Dandriyo isminde bir Rumu seçmiş, ona bütün hazırlıklar için talimat vermişti. Dandriyo zaten çok iyi tanıştığı Girit çete başılarile çoktan beri ayaklanmayı hazırlıyordu. Bunlar arasında komite başılığı Hacı Mihali isminde biri üstüne almıştı. Komite başı Girit hıristiyanlarını bir umumî toplanmaya çağırdı. Köy kocabaşıları, çetebaşılar, bir araya gelerek, İstanbula bir mahzer gönderdiler. Bunun birer suretini de Hanyadaki konsoloslara verdiler. Ayaklanan Rumların asıl dilekleri, adanın Yunanistana verilmesi idi.

Aradan çok geçmedi: Gene İstanbuldan İgnatief'in gönderdiği talimat üzerine Hacı Mihali, toplanan Girit Rumları ihtilâl komitesine, Giridin Yunanistana ilhakı kararını verdirdi. Bundan sonra komite başı bütün eli silâh tutan Rumları döğüşe çağırdı:

— Her kim silâhını alıp yanıma gelmezse evini ve harmanını yakarım!

İşte komite başının sözü bu idi.

Giridin Türk ve müslüman köylüleri, hıristiyanların bu ayaklanması üzerine hemen köylerini, tarlalarını, harmanlarını bırakarak, sürü sürü şehirlere, kalelere sığınmağa başladılar. İhtilâlciler bunlardan yolda yakalayabildiklerini öldürüyorlar, genç kız ve kadınları dağlara götürüyorlardı. Müslümanların köylerde kalan bütün malları da ihtilâlcilerin ellerine geçiyordu.

Adada bunlar olur biterken İstanbul hâlâ düşüncede idi: Acaba "vur!" emri vermeli mi?

Memleketeynin yeni prensi Charles'in tasdikı, akrabasından olan Prusya kralını, Fransa imperatorunu hoşnut etmişti. Prusya ve Avusturya, bu sırada biribirile muharebe ederek ikisi de kuvvetten düştüğü için, Girit işine karışmıyorlardı. İngiltere, Yunanlılarla Giritlilerin bütün bütün Rusyanın kucağına düşmemesini istiyordu. Bunun için, Fransa ile birlikte, Giride imtiyaz verilmesi tarafını tutuyor, Babıâlîye o yolda nasihatlar veriyordu. İngiltere öteden beri milletlerin kendi başlarına buyruk luğu ocağı idi. Fransa imperatoru İtalyadan başlayarak her yerde millîcilik politikası güdüyordu. Prusya ve İtalya, kendi memleketlerinde millî devletler yaratmakla uğraşıyorlardı. Bunların hepsi de Girit Rumlarının Rum devletine karışmak istemesine karşı gelemeyecek haldeydiler. Rusya ise hiç ses çıkarmayarak bir yandan Giritlileri, bir yandan da Yunanlıları alttan alta fitilliyordu.

Yunan Başvekili M. Komondoros, "Giritlilerin hareketlerin de Yunanistanın eli yoktur" diye açıkça beyanatta bulunduğu halde elaltından Giritlilere her türlü yardımda bulunuyorlardı. Yunan ticaret gemileri korsanlık ve deniz hırsızlığı yollarile Giride asker, cephane, silâh, yiyecek götürüyorlardı. Atina milis askerleri kumandanı Miralay Koronèos, boyuna Giride vardım yolluyordu. Gene bu Miralaym fitlemesile Kiryako isminde biri Tsalyada Rum çetelerini ayaklandırmıştı. Sınır boyunda olan Ezdin ve Karvasara kaleleri bu çetelere sığınak yerini tutuyordu.

İstanbul hükûmeti, önce işin valinin idaresizliğinden doğduğuna kanmış göründü. İsmail Paşayı azletti. Yerine - bir kaç kere sadrazamlık etmiş ve çok zaman Giritte bulunduğu için "Giritli" diye nam almış olan - Mustafa Naili Paşayı gönderdi. Mustafa Naili Paşa, adadaki bütün sivil ve askerî kuvvetlerin başına geçirilmişti.

Mısır valisi İsmail Paşa, Şahin Paşanın kumandası altında Giride birkaç tabur asker gönderdi. Asker üstlerine gelince ihtilâlciler kavgaya girişmeyerek yüksek İsfakya dağlarına sığınıyor, asker başka yana dönünce gene inerek köyleri yakıp yıkıyordu. Rusya Hanyaya, İngiltere ve Fransa da Sudaya birer gemi gönderdiler.

Mustafa Naili Paşa, kendisini tanır ve sever sandığı Giritlilere bir takım nasihatnameler neşretti. Fakat kimse kulak asmadı. Mısır askerinin Resmodaki hastahanesini Rumların basması üzerine Mısırdan yeniden yedi tabur asker gelmiş, Giridin kuvvetten başka bir şeye boyun eğmeyeceği iyice anlaşılmıştı.

Bunun üzerine devlet, en büyük askerini Giride gönderdi. Serdar Ekrem Ömer Paşa Girit fevkalâde kumandanı tayin edildi. İstanbulda Âli Paşa sadrazam, Fuat Paşa Hariciye nâzırı, Mütercim Rüştü Paşa Serasker oldular.

Kırım muharebesinde Osmanlı ordularına kumanda etmiş olan Macarlı Ömer Paşa, zamanın en iyi askerlerinden biri idi. Karadağlıları vurup ezen bu kumandandı. Giritte de âmansız bir sertlikle kargaşalığı bastırmak istedi.

İgnatief, Belcikayı almak umuduyla Rus Çarına dalkavukluk eden Fransızları bir daha ileriye sürdü. Hıristiyanlara karsı Ömer Paşanın yaptığı zulümlerden şikâyet ettirdi.

Fuat Paşa, Fransız sefirine:

— Giridi vermek icin bir ikinci Navarin lâzımdır!

Cevabını dikti. Başka bir defa:

— Şu Girit adası başınıza belâ oldu. Paranız da yok. Şunu satıp kurtulsanız...

Diyenlere gene Fuat Paşa:

— Hay hay! satarız,

Dedi.

— Kaça?

— Aldığımız fiyata!

Giridi aldığımız fiyata bizden alacak kıbadayı o zamanlar henüz ortada yoktu.

İgnatief, Fuat Paşaya diş biliyordu. Valde Sultanın bas ağasına hep Fuat Paşanın kötülüğünü söyler, dururdu.

Sadrazam Âli Pasa kalktı, kendisi Giride gitti. İtaat eden ler icin af ilânı, Girit için yeni bir nizamname yapılması, vuruşmada inat edenlerin vurulması, Arkadi vapurunun yakalanması, işleri kolaylamıştı. Âli Paşa Hüseyin Avni Paşayı vali ve kumandan yaptı. İngilizlerle anlaştı. Bir İngiliz zabiti olan Hobart Paşa filomuzu kumandasına alarak Sıra limanını vuracağını bildirdi. Devletler Yunanistana nasihat verdiler. İhtilâl de şimdilik kesildi.

İgnatief, gizlice adadan kaçıp gelen Hacı Mihali'yi yanına aldı. Ona:

— Üzülme! dedi, bu bir başlangıçtır. Bu gün değilse yarın Girit elbette Yunanistanın olacak!

(Devamı var)

Yıldırım

ÇANAKKALE, 20 (Milliyet) — Bayramiç kazasının Punar köyünde İbrahim ismin de bir köylü evinin damını aktarırken yıldırım düşmüştür. Damın altında bulunan öküzlere yıldırım isabet etmiş ve hayvanlar kâmilen kömür kesilmiş lerdir.

Çanakkalede Soğuklar

ÇANAKKALE, 20 (Milliyet) — Havalar birdenbire soğudu. Şiddetli soğuklar hüküm sürmektedir

Borçlar Meselesi

İngilterede betbinane mütalealar

LONDRA, 20.A.A. — 15 kânunuevvelde borçlara ait vadenin hülûlü meselesi, mütemadiyen betbinane mütalealara yol açmaktadır. Londranın mühim bankalarının bir çoğunda idare meclisi azasından olan M. Brand, İngiltere Amerikaya olan borcunu vermek için lâzım olan parayı hali hazırda yapmakta olduğu tahsilâttan ifraz eylediği takdirde bunun akislerini bütün cihanın fena halde hissedeceğini söylemiştir. O zaman İngiliz lirasının yeniden ve mühim surette düştüğü görülecektir. Yegâne çare, ifrat derecede deglasyon yapmaktan ve ücretleri cebri surette indirmekten iba rettir. M. Brand, bütün beynelmilel kredi hareketleri için bir merkezî kontrol ihdasını ve bunun nakit siyasetini tayin eden tek bir idaresi olmasını talep etmiştir.

Moratoryom temdit edilmiyecek mi?

LONDRA, 20 A.A. — Sunday Express, salâhiyettar bir membadan aldığını söylediği bir habere göre Amerika, İngilterenin moratoriumun temdidi talebini reddedecektir. Bu gazete, Amerika tediyatta bulunulması hususunda ısrar eylediği takdirde Lausanne konferansının yeniden toplanması mümkün olduğunu ilâve ediyor. Bu takdirde borçlu devletler, Vaşington hükûmeti nezdinde müşterek bir teşebbüste bulunabileceklerdir. Bilmukabele ayni gazete, zevahire rağmen Amerikanın borçlar meselesinin müzakeresinden istinkâf etmemesi mümkündür. Maamafih Sunday Express, bu seneye ait tediyatın ifasında Amerikanın ısrar edeceği mütalesindadır. Sunday Express, Amerikanın çarşamba veya perşembe günü bir nota neşretmesi ve bu notanın hemen parlamentoda mevzuu bahsedilmesi muhtemel olduğunu ilâve etmektedir.

"Moratoryom yok!,,

PARİS, 20 A.A. Petit Journal gazetesinin hususi muhabirine beyanatta bulunan Amerika âyan azasından ve Amerika âyanı hariciye encümeninin reisi M. Swasson, aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"Ben, dolayısile borçların ilgası demek olacak olan her türlü moratoriuma şiddetle muarızım. Borçların tenkis edilmesine düşman değilim. Fakat bu defa bulunacak tesviye suretine riayet edileceğine dair teminat isterim. Bu sebepten dolayı sarih tekliflerde bulunmadığınız takdirde borçlar komisyonunun yeniden ihdasına şiddetle muarızım. 15 kânunuevvelde vadesi hülûl eden tediyatın icrası, bize itimat bahşedecektir. O zaman Amerikanın ihracatını islâha medar olacak şekilde yeni bir tesviye sureti derpiş edilebilecektir. Fakat biz Amerika sizin Almanyadan alacağınız para nisbetinde tediyatta bulunmanızı kabul edemeyiz. Bu mesele, sırf sizi alâkadar eden bir meseledir. Petit Journal muhabiri borçların müşterek zaferi kazanmak için ihtiyar edilmiş masraflardan mütevellit olduğunu söylemesi üzerine M. Swasson, şu cevabı vermiştir:

"Şüphesiz, fakat harbi kabul etmezden evvel bizimle istişarede bulunmadınız ki.."

Buhrandan fevkalâde müteessir olan Amerika hükûmetinin mukabilinde tavizat olmadıkça alacaklarından vazgeçmeğe pek az mütemayil olduğunu anlamanız icap eder.

Hindenburg Ve Hitler

Mülâkatın en esaslı neticesi

BERLİN, 20. A. A. — Volff ajansından: Berlin siyasî mahafili, Hindenbourg - Hitler mülâkatı hakkında tefsiratta bulunarak reisicümhurun hali hazırda düşünceleri, siyasî fırkalar liderleri ile doğrudan doğruya mı görüşmesi lâzım geldiği, yoksa bu müzakerata devam için mutemet bir zat mı intihap etmesi icap eylediği noktasına matuftur. Hitlerin diğer fırkalar liderleri ile doğrudan doğruya müzakeratta bulunmak niyetinde olmadığı söylenmektedir. Dünkü mülâkatın en esaslı neticesi, Hindenbourg ile Hitler arasındaki temasın kırılmamış olması ve noktai nazar teatisi imkânlarının mevcut bulunmasıdır. Reisicümhur, akşam Bavyera halkçıları mümessili M. Schaeffer'i de kabul ederek bu suretle ilk müzakeratına nihayet vermiştir.

Prusya hükûmeti protesto etti

BERLİN, 20 A.A. — Prusyanın kanunî hükûmeti, bu ayın 24 ünde diyet huzurunda reisicümhurun cuma günü neşredilen ve Prusyadaki Alman komiseri ile Otto Braun kabinesinin salâhiyetlerini tahdit eden emirnamesini protesto etmeğe karar vermiştir.

M. Herriot'ya Suikast

Trenin geçeceği hat tahrip edildi

PARİS, 20. A.A. — Bu sabah fecir vakti, M. Herriot'yu hamil olan trenin geçeceği İngrandes -sur-Loire yakınındaki demiryolu, vukua gelen bir infilâk neticesinde harap olmuştur.

Mahalli hattın muhafazasına memur olan kimse, gürültüyü duyar duymaz hemen vak'a mahalline gelerek trenlerin münakalâtını durdurmuştur.

Daha şimdiden birçok zevat, M. Herriot'ya telgraf çekerek maruz kalmış olduğu kazadan kurtulmuş olmasından dolayı kendisini tebrik etmişlerdir.

Suikasit yüzünden teahhure uğrıyan M. Herriot'nun treni, Mantes istasiyonuna saat 9,45 te vasil olmuştur.

M. Herriot, bu şehre Britanya ile Fransanın birleşmesinin 400 üncü yıl dönümünü tes'it için yapılacak merasime riyaset etmek üzere gitmiştir.

M, Daladier, hemen tahkikat icrasını emretmiştir. Bu tahkikatın vereceği neticeler hakkında şimdiden henüz hiçbir şey söylenemez ise de M. Herriot'yu Nantes'e götüren trenin geçeceği yolun tahrip edilmek istenilmiş olduğu söylenilebilir.

Yolu, nezaret altında bulunduran ve suikasti keşfeden bekçinin beyanatına nazaran, hambara infilâkını andıran iki patlama gürültüsü eşitilmiştir.

Bekçi, infilâkın vuku bulmuş olduğu mahalle yaklaştığı zaman hareket, haline getirilmiş bir motörün gürültüsüne benzer bir gürültü eşitmiştir.

İnfilâkin bir dinamitle yapılmış olduğu zannolunuyor.

Bu caniyane teşebbüsü icra etmiş olanların otomobille kaçmış oldukları tahmin edilmektedir.

Bu teşebbüs ile ahiren yapılmış olan tehditler ve ağustos ayında Rennes'de yapılan suikast arasında bir münasebet görülmektedir.

Suikast, keşfedilmemiş olsa idi, yoldan çıkacak olan trenin, M. Herriot'yu hamil olan tren değil, saat 6.30 da facia mahallinden geçecek olan bir yolcu treni olacaktı.

Bekçinin teyakkuzu sayesinde, yolmemurları hemen keyfiyetten haberdar edilmiş ve münaklât durdurulmuştur.

Nufusça zayiat yoktur. Tamamen maddî olan hasarat, sür'atle tamir edilmiştir.

Britanya muhtariyetçileri

PARİS, 20 A. A. — Gazeteler, bu sabahki caniyane suikast dolayisile, Rennes abidesine karşı yapılmış olan suikasti ve bu sebeple ittiham edilen 6 Britanyalı muhtariyetçinin tevkifini hatırlatmaktadır. Bu 6 kişi, yapılan ilk tahkikattan sonra ademi mesuliyetlerine karar verilerek bırakılmışlardır.

Filvaki, komünist tahrikâtından mülhem olan ve faaliytei gizli kalmış olduğundan dolayi daha ziyade tehlikeli bulunan gizli bir teşkilât mevcut olduğu söylenmektedir.

Hakkında hiçbir güna malûmat mevcut olmıyan "Gvennhadu" ismindeki tarikat, Rennes suikasti hakkında tefe'ülde bulunmuştur.

Bu cemiyet, ozamandanberi birçok azasını mahkûm etmiş ve ağızlarından fazla söz kaçırmış olan 3 muhtariyetçi aleyhinde sarih tahdidatta bulunmuştur.

Şimdiye kadar bu garip teşkilât azasının hüviyetlerini meydana çıkarmak için sarfedilmiş olan mesai, boşuna gitmiştir.

Mamafih, o vakit daktilografi makinesi ile yazılmış olan birçok mektuplar, bu cemiyetin mevcudiyetini ortaya çıkarmıştır.

M. Roosevelt İstirahatta

İçki meselesi ve M. Hoover'in fikri

MADRİT, 20. A.A. — M. Roosevelt, mart ayına kadar iklimi mütedil bir yerde oturmak arzusunu izhar etmiş olduğundan Malağa belediye reisi, müşarünileyhi, birkaç hafta Malagada ikamete davet etmek tasavvurundadır.

Bu şehrin belediye reisi, müstakbel Amerika reisicümhurunun ikametinden istifade ederek kendisi ile İspanyol şaraplarının ihracatı meselesini görüşecektir.

İçki memnuiyeti

NEV YORK, 20.A.A. — Nev-York Times'in Vashington muhabiri, M. Hoover'in bira satışına mezuniyet veren her kanuna karşı, bu kanun içki memnuiyetine ait kanunun mûtedi şekli kongre tarafından kabul edilmedikçe, Veto hakkını istimal edeecğini söylemiş olduğunu yazmaktadır.

SON DAKİKA

Türk-Fransız İtilâfı

Bağdat hattı hakkındaki protokolün metni

ANKARA 20 A.A. — Türkiye ile Fransa arasında Bağdat hattı hakkında yapılan protokol ve ona merbut mektupların metinleri aşağıdadır: Müşterek beyanname Türkiye hükûmeti ve Fransa hükûmeti Türkiye Suriye hududu üzerinde dostça bir mesaisinin teşriki rabıtalarını kuvvetlendirmek arzusuyla mütehassis olarak ve İskenderon ile Nüsaybin ileri arasında bulunan Bağdat demiryolları kısmının normal bir tarzda işlemesi şartlarını 20 teşrinievvel 1921 tarihli Ankara itilâfnamesinin 10 uncu maddesi ruhuna göre tayin etmenin ve bu demiryolunun şarka doğru demdidini temin eylemenin kendilerinin mütekabil menfaatleri müktezasından olduğunu teslim ederek mezkûr şebekeyi kıymetlendirmeğe tekmil ihtimamların sarf ve bu maksatla Türkiye ile Suriye arasındaki münakalât nefine uygun makul bir usul tesis etmek üzere Bağdat demiryolları imtiyazını haiz şirket içinde bir itilâf akdini her iki tarafın teşrki mesaisile teshil eylemek niyetinde olduklarını beyan ederler. İşbu niyetlerin husulünün temini için yüksek akit tarafları (a) bugün mevcut işletme usulünün azamî bir sene mühlet zarfında tasfiyesine tevessül etmeği

b — Kat'î bir usulün teessüsüne intizaren şimendöfer şebekesinin normal işlemesini ve bu şebekenin heyeti mecmuası üzerinde münakalâtına kesilmemesini müştereken temin eylemeği

c — Bu maksatla yukarıda mezkûr bir sene mühlet zarfında gerek merbut protokol ahkâmına tevfikan tesis olunmuş kumpanyalar vasıtasile gerek bu protokolun tatbikı gayri kabili iktiham müşkülâta maruz kalırsa işbu gayeye tekabül edecek bilavsıta veya bilavasıta diğer her nevi tarzı idareye tevessül ile muvakkat bir işletme tarzına müteallim bir itilâf aramağı kararlastırmışlardır. Bugün mevcut işletme usulünün tasfiyesi icin lâzım azamî bir senelik mühletin inkizasına ve yeni bir muvakkat usulün teessüsüne kadar vaziyeti hazıra tadil edilmiyecektir. Böyle olmakla beraber Adana - Fevzipaşa kısmı işbu itilâfın imzasından altı ay sonra Türkiye hükûmetine teslim edilecektir.

ANKARA 27 Tesrinievvel 932 Charles de Chambrun Dr. Tevfik Rüştü

Yeni bir usulün teessüsüne ve hali hazırdaki işletme usulünün tasfiyesine müteallik protokol;

Madde 1 — Türkiye hükûmeti Pozanti - Adana - Fevzi paşa hattının işletmesini temin edecektir. Türkiye arazisi dahilinde kâin bulunan Payas, toprakkale, Fevzipaşa, Meydanıekber ve Cobanbey, Nüsaybin kısımlarının işletilmesi Türk kanunlarına tevfikan müteşekkil olup Türk sermayelerinin de iştirak edebileceği Fransız sermayeli bir şirkete tevdi olunacaktır. Mezkûr şirketi işbu işletmenin şartlarını tayin etmek için Türkiye hükûmeti ile anlaşacaktır. Suriye arazisi dahilinde kâin bulunan İskenderon, Payas, Meydani hatlarının işletilmesi Fransız kanunlarına tevfikan teessüs edecek bir şirkete tevdi olunacaktır.

Madde 2 — Münakalât şartlarını tanzim icin Türkiye devlet demiryollariyle Türk şirketi ve Fransız şirketi aralarında bir itilâf yapılacaktır. Bu itilâf bilhassa (a) Türk şirketi ve Fransız şirketi katarlarınınTürkiye Devlet Demiryolları tarafından işletilmekte olan Toprakkale Fevzipaşa kısmına mürur harcı vermek suretile geçmeleri hakkında (b) her üç işletme idaresini alâkadar eden bu kısımdaki nakliyat tarifelerinin tesbiti şartlarına taallûk edecektir.

Bu kısım üzerinde esas itibarile hiç bir mütevafit tarife vazedilmeyecektir. Bununla beraber işbu kaide hilâfına hareket edilmesini istilzam edecek hususatı iki hükûmet ledelicap müttefikan tetkik etmek hakkını muhafaza ederler. 30 Mayıs 926 tarihli Ankara itilâfnamesinin 5 inci lâhikası olan protokolda tesbit olunan şartlar dairesinde Türkiye Meydanıekberden Çobanbeye kadar Suriye arazisi üzerinde şimendiferle nakliyatı askeriyesini icra etmek hakkını haiz olacak ve Suriye Çobanbeyden Nusaybine kadar Türkiye arazisi dahilinde şimendöferle nakliyatı askeriyesini icra etmek hakkına malik olacaktır.

Madde 3 — Malzeme ile havayicin taksimi alâkadarlar arasında müttefikan yapılacaktır. İşbu taksimde uyuşulmadığı takdirde cemiyeti akvam münakalât ve transit teşkilâtı tarafından tayin olunacak bir hakeme müracaat olunacaktır.

Madde 4 — Birinci maddenin birinci fıkrasında istihdaf olunan kısmın halen işletmekte olan Fransız şirketinin uhdesine geçtiği tarihten Türk hükûmetine teslimi tarihine kadar isletme hasılatı üzerinde her mütalebeden Türkiye hükûmeti kendi namına feragat eder ve bu işletmeye müteallik hesabattan kendisi isabet eden hisse için kat'î ibra verir.

Madde 5 — Bu protokolun imzası tarihinden itibaren 15 sene müddetle Türkiye ve Suriye evvelemirde mutabık kalmaksızın iştira haklarını istimal eylemiyeceklerdir. Meğerki işbu müddet zarfında bu şimendöferlerin kat'î usulünü tesbit için bir itilf aktedilmiş ola. Böyle olmakla beraber Payas, Toprakkale ve Fevzipaşa Meydanıekber kısımlarının işletilmesi Türk şirketi tarafından deruhte edildiği tarihin dördüncü senesinden itibaren Türkiye hükûmeti bu kısımları mezkûr şirkete üç ay haber vermek şartiyle istirak hakkını istimal etmek selâhiyetini mahfuz tutmaktadır. Çobanbey, Nusaybin kısmını işleten Türk şirketinde bu kısmın işletilmesini deruhte ettiği tarihin dördüncü senesinden itibaren her zaman üc ay evvel haber vermek şartile iş etmekten vazgeçmeğe hakkı olacaktır.

Madde 6 — Türkiye arazisi dahilinde bulunan kısımlar işleten şirkete işbu protokol ile bahsolunan hukuk Türkiye hükûmeti ile evvelce anlaşmadan hiç bir suretle diğer bir şirkete terkedilmeyecektir.

Ankara 27 Teşrinievvel 932 tarihinde iki nüsha olarak tanzim olunmuştur.

Charles de Chambrun Dr. Tevfik Rüştü Bey 1 numaralı merbut büyük elçi hazretleri bugünkü tarihle imza ettiğimiz protokola atfen işbu protokolun 1 inci maddesinin 2 inci fıkrasında teşkili derpiş olunan Türk şirketinin müdiriyet teşkilâtı İzmir, Kasaba demiryolları kumpanyalarındakine müşabih olacağını zatı devletlerine tasrih etmeği faydalı bulmaktayım. İşbu şirket isletmenin istilzam ettiği idare ve faaliyet birliğinin temin zımnında Suryede icrayi faaliyet eden Fransız şirketile bir itilâf yapmak hususunda serbeset olacaktır. Pek yüksek ihtiramatımın teminatını kabul buyurmanızı rica ederim büyük elçi hazretleri.

Dr. Tevfik Rüştü

Büvük elçi hazretleri,

Bugünkü tarihle imza ettiğimiz protokola atfen işbu protokolun imzası tarihinden 6 ay zarfında Türkiye cümhuriyeti hükûmetine iade olunacak kısımda halen istihdam edilmekte olan memurin ve müstahdeminin hizmetlerine nihayet verildiği takdirde Mersin Adana hattının memurin ve müstahdeminin hizmetlerine nihayet verilmesinde tatbik edilmiş olan usul veçhile hareket olunacağını zatı devletlerine beyan ile kesbi şeref eylerim. Pek yüksek ihtiramatımın teminatını kabul buyurmanızı rica ederim büyük elçi hazretleri.

Dr. Tevfik Rüştü

Vekil Beyefendi,

Bugünkü tarihle imzaladığımız protokola ilâve olunmak üzere irsal buyurmak lûtfunda bulunduğunuz iki mektubu aldığımı haber vermekle şerefyabım. Bu vesaiki senet ittihaz ederek ihtiramatı faikamın teminatını teyit eylerim Vekil Beyefendi.

Conte de Chambrun

Şimendöferlere müteallik 27 teşrinievvel 932 tarihli müşterek beyannamemi imza protokolu müşterek beyannamenin mukaddemesindeki ahkâmı haleldar etmemek üzere âkitler azami bir sene müddetin işbu beyannamenin a b c fıkralarındaki ahkâmı tatbik edileceğini ve bu müddet nihayetinde yüksek âkit taraflardan her birinin serbestii hareketini iktisap edeceğini teslimde müttefiktirler.

27-10-932 Charles de Chambrun, Dr. Tevfik Rüştü

PARİS, 20. A.A. — 27 teşrinievvel tarihinde Arkarada imza edilmiş olan Türk- Fransız itilâfları ahkâmı Pariste neşredilmiştir.

Bu itilâfnameler, şimendiferlere Türkiye - Surive hududuna mücavi olan mıntakalara ve Suriyedeki Türk tebaası ile Türkiyedeki Suriye tebaasının emval ve emlâkine müteallıktir.

Meb'us namzetleri tesbit edildi

ANKARA, 20 (Milliyet) — Münhal dört meb'usluğa fırka namzetleri tesbit edilmiştir. Namzetler bugünlerde ilân olunacaktır.

Kontenjan listesi basılıyor

ANKARA, 20 (Telefonla) — Yeni kontenjan listesi tab' verilmiştir. Kararname yarın müzakere olunduktan sonra list ile beraber müzakere olunacaktır.

Tekaüt kanununun tefsiri

ANKARA, 20 (Telefonla) — Tekaüt kanununun 62 inc maddesinin tefsiri için hükûmet Meclise müracaat etmiştir.

Kayseri belediyesinde ihtilâf

KAYSERİ, 20 (Milliyet) — Belediye reisi ile Meclis azaları arasında ihtilâf çıkmıştır. Bunun neticesi olarak 14 belediye meclisi azası vilâyete istifalarını vermişlerdir. Diğer azaların d istifa ettiği ve yeniden intihabat yapılması takarrür ettiği söylenmektedir.

Dünya güzeli, Venüs heykeli yanında resmini çektirdi

İZMİR, 20 (Milliyet) — Dünya güzeli Keriman Halis H bugün müzeyi ziyaret etti. Kraliçenin güzellik mabudu Venüs heykeli yanında fotoğrafı çekilmiştir. Keriman Hanım müzeden sonra incir depolarını gezmiştir. Kraliçenin pederi kendisile görüşen gazetecilere :

— Avrupaya, Mısıra gideceğiz. Memleket için güzel propaganda zemini hazırlıyoruz. İzmirin güzel, kıymetli mahsulleri üzüm ve incirlerimizi ziyaretçilerimize vermek suretile iyi bir reklâm fırsatı nevcuttur, dedi.

Yarın Karşıyaka kulübünde kraliçe şerefine danslı bir çay ziyafeti verilecektir.

Kahve Ve Çay Tacirleri Yeni Vaziyeti Nasıl Karşıladılar?

Ekonomi

Hem döviz verilmiyecek, hem de kahvesiz kalmıyacağız..

İktısat Vekâleti icap eden bütün tedbirleri almıştır

Yeni kontenjan listesinde kahve, şeker ve çay bulunmıyacağı haberi bilhassa kahve tacirleri arasında büyük bir telâş uyandırmıştır.

Kahve tacirleri aralarında bir şirket yapamadıkları için serbest ithalât imkânı görülmediğinden, İktısat vekâletinin de kahve, şeker ve çay ithalâtı için döviz vermemeği prensip ittihaz etmesinden dolayı serbest tacirler kendileri için yeni bir ithalât yolu göremememektedirler. Maamafih gelen malûmata nazaran İktısat Vekâleti memleketten döviz çıkmadan halkın kahve ihtiyacının temini için her türlü tetbiri almış bulunmaktadır.

Gümrüklerde ithal için bekleyen kahvelerin takriben 750,000 kilo kadar olduğu anlaşılmaktadır.

Arpa rekabeti

Bulgaristanda arpa istihsalâtı seneden seneye şayanı dikkat bir şekilde azalmaktadır. 930 senesinde 402,000 ton olan Bulgaristanın arpa istihsalâtı bu sene 360,000 tona düşmüştür.

Bu istihsalât kâmilen dahilde sarf edildikten başka ithalâta bile lüzum görülmektedir. Ticaret odası bu vaziyetten istifade edip, edemiyeceğimizi tetkik etmektedir.

Fasulya ihracatı

Ticaret odası bu seneki fasulye istihsalatımız hakkında istihsal membalarından esaslı malûmat talep etmiştir.

Bu sene fasulye istihsalâtımız fevkalâde denilebilecek derecede fazladır. Bu sebebin tesirile fasulye fiatleri de çok düşüktür. İstanbul piyasasında okkası beş kuruştan fasulye satıldığı görülmektedir. Eyi bir şekilde idare edildiği takdirde bu senenin fazlai istihsalâtından memlekete eyi bir servet gireceği anlaşılmaktadır.

Fasulye müstahsili memleketler bu sene umumiyetle fazla istihsalâtta bulunmuşlardır. Bulgaristanda fasulyenin azamî fiatı 2—3 levadır ki bizim fasulyelerin asgarî fiatından da aşağıdır. Bu düşük fiatle, Bulgaristan Fransa, Belçika, Filistin, İtalya ve Yunanistana külliyetli miktarda fasulye ihraç edebilmektedir.

Pamuk fiatındaki tenezzül

Mısırda pamuk fiatlerindeki sukut devam etmektedir.

Pamuk fiatlerinin sukutu Mısırın ahvali iktisadiyesi üzerinde çok menfi tesir yapmakta ve memnuniyet bahş olmıyacak bir şekle sokmaktadır.

Mısır hükûmeti Mısırın iktısadî vaziyetinin böyle tek mahsule istinat etmesini hatalı bulduğundan yeni mahsulât bilhassa sebze ve meyve yetiştirmeğe ehemmiyet vermeğe başlamıştır. Teşkil edilen bir komisyon bu işle meşgul olacaktır.

Yunanistanda Kontenjan

Yunanistanda yeni tertip edilen kontenjan listelerinde daha az döviz çıkarılması için yeniden esaslı tadilât yapılması kararlaştırılmıştır. Bu vaziyete nazaran bazı eşyanın ithali yeniden menedilecek ve bir çok maddeler için konulan miktarlar tenkis edilecektir. Ticaret odası bu tadilâtın bizi alâkadar eden kısımları hakkında Atina mümessilliğimizden müstacelen malûmat istemiştir.

Ziraî sigorta

ANKARA, 20 — İstanbulda tetkikat yapmakta olan Ziraî Sigorta mütehassısı M. Kompenon raporunu takdim etmek üzere bu sabah Ankaraya gelmiştir.

Adana pamukları

Adana pamuklarında yapılan tetkikat neticesinde, pamuklu mensucat sanayiinde, yalnız Adana pamuklarının kullanılmasına imkân olmadığı anlaşılmıştır. Pamuklu mensucat için, hariçten başka cins pamuk getirerek, Adana pamuklarına karıştırmak icabetmektedir. Ziraat Vekâleti bu ciheti nazarı dikkate alarak Adana pamuklarını, tamamile pamuklu mensucat sanayiine elverişli bir hale getirmeğe çalışılmaktadır.

Aldığımız malûmata göre, vekâlet bu maksatla Amerikadan pamuk tohumu getirtmiş, Adana Ziraat müdiriyetine göndermiştir. Bu tohumlar ilk baharda, nümune tarlalarında ekilecektir.

Ali baba öldü!

İstanbulun en eski kehlibarcısı meşhur Ali Babanın dün vefat ettiğini haber aldık. Ali Baba, bizde kehlibarcılığın ağababalarındandı. Üç çeyrek asra yakın bir zaman evvel, küçük bir dükkânda çıraklıkla işe başlayarak, ağızlık, çubuk gibi şeyler imalinde gösterdiği maharet sayesinde, şöhreti pek çabuk etrafa yayılmış ve Ali Babanın kehlibar takımları umumî bir rağbet kazanmıştı. Gitgide kehlibar mamûlâtı gözden düşmeye başlayıp eski tiryakiler azalınca Ali Babanın da işleri bozulmuştur. Türk kehlibarcılığının bu emektar san'atkârı, son günlerini büyük bir darlık içinde geçirmekte idi. Eski bir Türk san'atinin bu emektar hâdimi, ölümü ile memlekette bir boşluk bırakmış oluyor. Allahtan kendisi için rahmet dileriz.

Amerikadan gelen tayyareler

Ankara - İstanbul hava postalarını yapacak Amerika tayyareleri, gümrük muamelesi bitmediğinden dün de gümrükten çıkarılamamıştır. Muamelesi biterse bugün Yeşilköye nakledileceklerdir.

İhsan Bey Ankaraya gitti

Evkaf mahlûlât müdürü İhsan Bey, mahlûlât işleri için müdiriyeti umumiyece vaki olan davet üzerine Ankaraya gitmiştir.

Kızıl aşısı yapılıyor

Beyoğlu cihetindeki ilk mektep lerde tatbik edilen kızıl aşısı İstanbul mıntakasındaki ilk mektep lere de teşmile başlanmıştır. Beyoğlu mıntakasında beş koldan, Eminönü kazası mıntakasında iki koldan, Fatih, Kadıköy, Bakırköy kazaları mıntakalarında birer koldan ve Beşiktaş kazası mıntakasında iki koldan olmak üzere 12 koldan ilk mekteplerde kızıl aşısı tatbikma devam edilmektedir..

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

19 Teşrinisani 1932

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İst dahili	96,		
Şark d.yolları	5,3[illegible]	Elektrik	—
D. Muvahhide	58,1/2	Tramvay	—
Gümrükler	8,75	Tünel	—
Saydi mahl	7,—	Rıhtım	19,25
Bagdat	7,75	Anadolu I	36,70
T. askeriye	7,75	„ III	37,75
İzmir Belediye İstikrazı	94	„Mümessil	38,90

ESHAM			
İş Ba. Nama	10,10	Bomonti	23,40
„ „ Hamilin	10,10	Terkos	33,39,—
„ „ Müessis	120,—	Çimento Ar.	8,—
Anadolu	13,65	Ünyon dey.	25,25
Reji	4,60	Şark dey.	2,10
Şir. hayriye	14,50	Balya	2,50
Tramvay	50,50	Şark m. ecza	2,80
Umumi sigorta	11,75	Telefon	15,25

ÇEK FİATLARI			
Paris	12,06	Prağ	15,99
Londra	6,98	Viyana	4,[illegible]2,5
Nüyork	47,23	Madrit	5,79
Milano	9,23	Berlin	1,98.46
Brüksel	3,40,9	Varşova	4,21,65
Atina	82,65	Peşte	3,55
Cinevre	2,45,47	Bükreş	79,06,—
Sofya	65,40	Belgrat	35,175
Amisterdam	1,17,625	Moskova	10.70,75

NUKUT (Satış)	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	171,—	1 şilin, Av.	28,—
1 isterlin	710,—	1 pezeta	17,—
1 dolar	213,—	1 mark	50,—
20 liret	218,—	1 zeloti	24,—
20 f. Belçika	118,—	1 penga	32,—
20 drahmi	27,—	20 ley	25,—
20 i. İsviçre	82,3—	20 dinar	69,—
20 leva	27,—	1 Çernovets	—
20 florin	85,—	1 Altın	9,20
		1 Mecidiye	90,20
20 kur Çek)	24,—[illegible]	1 Banknot	2.37.—

Maarifte

Yeni şubeler Açılacak

İmtihan veremiyen talebenin vaziyeti

Liselerin birinci ve ikinci devrelerinde bakalorya imtihanında bir zümreden ipka edilenler müteakıp sınıflarda okumak hakkını bu sene için kazanmışlardı. Maarif vekâletinin bu kararı İstanbul lise ve orta metkeplerine de bildirilmekle beraber bu vaziyette olan talebeler bazı müşkülâta maruz kalmıştır. Bu talebe birinci devre bakaloryasında bir zümreden sınıfta kalanlardır. Vekâlet yeni kararını mektepler tedrisata başladıktan sonra yolladığı için kadrolar ve sınıflar vaktile tesbit edilmişti. Karardan sonra, bu hak tan istifade eden orta mektep son sınıf talebesi liselere müracaat ederek dokuzuncu sınıfa kabullerini istemişlerdir. Fakat İstanbul liseleri fazla dolu olduğundan bu şekilde müracaat eden talebe mekteplere kabul edilmemiştir. Bu vaziyette, bu kabil talebenin gene bir seneleri ziyaa uğrayacağı için Maarif vekâleti icap eden tedabirin ittihazı için, İstanbulda bulunan vekâlet müfettişi umumiliğine bazı talimat göndermiştir. Müfettişler bu kabil talebenin behemahal yerleştirilmesi için mektep lerde tetkikat yapmaktadırlar. İcap ederse bazı liselerin dokuzuncu sınıflarına yeniden şubeler ilâve edilecektir.

İlk sürat imtihanı

Yüksek İktısat ve Ticaret mektebindeki istenoğrafi kursu sür'at imtihanı çarşamba günü yapılacaktır. İstenografi sür'at imtihanı ilk defa yapılmaktadır. İmtihan bir heyeti mümeyyize huzurunda yapılacaktır. Muvaffak olanlara sür'at ehliyetnamesi verilecektir. İmtihan 160 hece üzerinden yapılacaktır.

Mektepleri teftiş

Maarif vekâleti müfettişi umumilerinden Reşat Nuri Bey şehrimizden Edirneye gitmiştir. Reşat Nuri Bey Edirnede teftişlerini yaptıktan sonra İstanbula dönecek ve buradaki mektepleri teftiş edecektir.

Şeker Fabrikası

Eskişehir fabrikası yakında kuruluyor

ESKIŞEHIR 20(Milliyet)— Ankaradan gelen mevsuk haberler Eskişehirde bir şeker fabrikası açılması hususunda İktısat Vekâletince yapılan tetkikatın neticelendiğini ve fabrikanın açılmasının bir gün meselesi haline geldiğini bildirmektedir. Esasen şehrimizde de bir şeker fabrikası açılabilmesi için halka düşecek vazifelerin ifası hususnda istekli bir cereyan vardır.

Sabık iktısat vekili ve Edirne meb'usu Şakir Bey şehrimize gelmiş, burada yapılan şeker fabrikası tetkikatı üzerinde meşgul olmuştur. Şakir Bey otomobille fabrika kurulabilecek eraziyi ve bu meyanda Zahariyadis değirmeni civarını gezmiştir.

Üç aylıklar

Eytam, eramil, mütekaidinin üçer aylık maaşlarının kânunuevvel başında verileceğini yazmıştık. Bunlardan kânunuevvel, kânunusani, şubat maaşlarını Emlâk ve Eytam Bankasına kırdırmış olanların maaş almasına gelince, bunların mart, nisan, mayıs maaşlarını tekrar kırdırmaları, mart yoklamasının yapılmasına bağlı bulunmaktadır.

Kimsesiz çocuklar yurdu

Vali Muhiddin Beyin riyaseti altında bundan on beş gün evvel belediyede İstanbulda bulunan kimsesiz ve fakir çocuklar için bir yurt açılması hakkında mevcut olan tasavvurun ilmî ve pedagojik esasları üzerinde müzakeratta bulunmak üzre bir komisyon toplanmıştır. Bu içtimada Maarif başmüfettişi Hilmi Beyle hapishanei umumî sertabibi İbrahim Zati Beylerin birer rapor tanzim etmeleri kararlaştırılmıştı. Raporlar tanzim edildiğinden bugünlerde raporların müzakeresi için komisyon tekrar ictimaa davet edilecektir.

Poliste

Malihulya Zengini!

Boğazkesende bir sokakbaşı sohbeti

Yersiz yurtsuz takımından Nazım isminde birisi evvelki akşam fazla miktarda rakı içmiş ve üzerine de esrar içip sokağa çıkmıştır. Nazım sendeliyerek Bogazkesen caddesine gelmiş, burada bir duvara yaslanarak geleni geçeni yanına çağırıp nutuk söylemeğe başlamıştır. Nazım kendisine Tayyare piyangosunun büyük ikramiyesi çıktığından ve artık bundan sonra konaklarda oturarak herkesin karnını doyuracağından bahsederek bir çok ahaliyi başına toplamıştır.

Bu hal polisin nazarı dikkatini celbetmiş ve Nazım yakalanarak hakkında tahkikata başlanmıştır.

Kömürden Zehirlenenler

Kasımpaşada üç amele kömürden zehirlenmişler, bunlardan biri ölmüştür. Vaka şöyle olmuştur: Kasımpaşada iskele caddesinde Vartan Maskarayan efendinin çini fabrikasında amele Hüsnü, Mehmet, Hüseyin isimlerinde üç kişi fabrikadaki odalarında bir mangal yakarak yatklarına yatmışlardır. Sabahleyin Vartan efendi fabrikaya geldiği zaman amelenin ortada olmadıklarını görmüş ve odalarının kapısını vurmuştur. İçerinden ses alamayınca kapıyı açıp girmiştir.

Vartan efendi üç amelenin yataklarında sessiz sedasız yattıklarını görünce polise haber vermiştir. Derhal zabıta ve doktor gelmiş, yapılan muayenede bunlardan Hüseyinin ölmüş olduğu, Mehmetle Hüsnünün de ölmek üzere bulundukları görülmüştür.

Bunların hepsinin kömürden zehirlendikleri anlaşılmıştır.

Mehmetle Hüsnü hastaneye kaldırılmışlardır.

Sıdıka H. dayaktan mı öldürülmüş?

Zabıta ve müddeiumumilik esrarengiz bir vakanın tahkikile meşguldür.

Vaka şudur: Kasım paşada oturan Sıdıka hanım isminde bir kadın bundan bir müddet evvel hastalanmış, hastaneye kaldırılmış, fakat tedavisi kabil olamamış ve bundan bir ay evvel vefat etmiştir. Aradan bir ay geçtikten sonra polis merkezine bir ihbar yapılmıştır. .

Bu ihbarı yapan, Hikmet efendi isminde biridir. Hikmet efendi polis merkezinde verdiği ifadede bir ay evvel hastanede evfat eden Sıdıka hanımın kendikendine hastalanarak ölmediğini iddia etmiştir.

Bu adamın iddiasma nazaran Sıdıka hanımla komşusu Melâhat hanımın bundan bir müddet evvel bir meseleden dolayi araları açılmış ve kavga etmişlerdr.

Bu kavgada Melâhat hanım, Sıdıka hanımı fena halde dövmüştür. Gerçekten bu iddiaya nazaran Sıdıka hanım bu dayak tesirile hastalanmış, hastalık fazlalaşmış, hastaneye götürülmüş, bu esnada Sıdıka hanım kendi kendine hastalandığını söylemiş, nihayet kadın hastanede vefat etmiştir.

Zabıta bu ihbar üzerine Hikmet efendinin istiçvabını yapmış ve meseleyi geniş bir şekilde tahkike başlamıştır. Komşusunu dövüp ölümüne sebebiyet verdiği iddia edilen Melâhat hanımın da isticvabı yapılmıştır. Zabıta tahkikata devam ediyor. Tahkikat bittiken sonra bu esrarengiz meselenin iç yüzü meydana çıkacaktır.

Az lı bir hırsız

Zabıta azılı bir hırsız yakalamıştır. Ferhat isminde olan bu adam evvelki gece Pangaltıda Sinan isminde bir kömürcünün dükkânına giderek kapıdaki kilidi kırıp içeriye girmiş ve eline geçen paraları aşırmıştır.

Fakat Ferhat kapıdan çıkarken polis devriyelerile karşılaşmış ve yakayi ele vermiştir. Ferhadin şimdiye kadar zabıta tarafından kaydedilmiş 26 tane hırsızlık ve yankesicilik sabıkaları vardır.

Evvelki gece de 27 inci defa olmak üzere yakayi ele vermiştir. Bu azılı hırsız adliyeye teslim edilecektir.

Kim öldürdü?

Kadıköyünde Lâz Osmanın Hasan namında birini yaralayarak öldürdüğü yazılmıştı. Osmanın bu cinayette derecei alâkası ile diğer arkadaşlarının bulunup bulunmadığı hakkında zabıta ve Adliye tarafından tahkikat tamik edilmektedir .

Baca kurumları

Beyoğlunda Bursa sokağında Kasım İzzettin Bey apartımanının Ağa sokağı cihetinde Petro Mihailidis Efendinin tahtı isticarında bulunan marangoz dükkânında soba bacasının kurumları tutuşmuş ise de tevessüüne meydan verilmeden söndürülmüştür.

Pazar yerinde

Üsküdarda Pazar mahallinde pastırmacı Mehmet ile Süleyman arasında münazaa çıkmış, Süleyman hâmil olduğu bıçakla Mehmedi başından yaralamış ve yakalanmıştır.

Bir zavallı öldü

Bir hafta evvel Beyoğlu belediyesi önünde duran belediyeye ait 3035 numaralı kamyonu alıp kaçıran ehliyetnamesiz şoförlerden Şükrü, kamyonu Beyoğlunda Etem ile Jak isimlerinde iki kişiye çarptırarak yaralanmalarına sebebiyet vermişti. Bunlardan Jak tahtı tedavide bulunduğu hastahanede dün vefat etmiştir.

Pangaltı yangını

Evvelki gece Pangaltıda üç ev ve bir fotoğrafhanenin tamamen ve bir evin de kısmen yandığını dünkü nüshamızda yazmıştık. Bu yangının sebep ve sureti zuhuru hakkında tahkikata devam edilmektedir.

Ayaspaşa Mezarlığı

Bazı Evkaf memurları Ankaraya çağrılıyor

ANKARA, 20 — Yeni belediye kanunu mucibince belediyeye intikal etmesi lâzımgelen milyonluk Ayaspaşa mezarlığının üçüncü şahıslara geçmesi ve bunlar tarafından da metresi 30 - 40 liraya satılmış olması Ankaranın nazarı dikkatini celbetti, vak'anın şuyuunu müteakip bu meseleye hükûmet te ehemmiyet verdiği için Mülkiye Başmüfettişi Hacı Hüsnü Beyin riyasetinde Maliye ve Adliye müfettişlerinden müteşekkil bir hey'eti bu işin tahkikine memur etmişti. Tahkikat evrakı bir ay kadar evvel buraya gelmiştir.

Haber aldığıma göre İstanbul Evkaf şube müdürlerinden ve memurlarından bazılarının malûmatlarına müracaat edilmek için buraya çağırılmışlardır. .

750 bin liralık Muafiyet

Muafiyetten kimler ve nasıl istifade edecekler?

ANKARA 20 — Millet Meclisinin Sanayia verilmesini kabul ettiği bir buçuk milyon liralık ibtidaî madde muafiyetinin (750) bin lirası sanayiin muamele vergisi için alınkonulmuştur. Geriye kalan (750) bin lira teşvika muhtaç sanayia tevzi edilmek üzeredir. Hissesine Muafiyet parası isabet eden müessese bu parayı nakten alacak değil, Fakat mukabilinde gümrüksüz mal çekecektir. Bu hususta Sanayi Umum Müdürlüğü tarafından hazırlanan liste İktısat Vekâleti müsteşarlığı tarafından tetkik edilmektedir. Listede muafiyetten birinci derecede madeni eşya; ikinci derecede mensucat, havlu, dokuma, trikotaj, çorap; üçüncü derecede kablo ve bakır tel; dördüncü derecede sepet, çiçek, mobilya; beşinci derecede tarak, şemsiye sapı, toka fabrikaları istifade etmektedir. Muafiyetin bir parçası bilâhare almıyan fabrikalara verilmek üzere ayrılmıştır. .

Kaza Kongreleri

İlk kongre bu akşam yapılıyor

Cümhuriyet Halk fırkası kaza kongreleri bu akşamdan itibaren başlayacaktır. Bütün kazaların kongresi kânunuevvelin onunda ikmal edilmiş olacaktır. İlk olarak bu akşam Beşiktaş kazası kongresi yapılacaktır. Kongrede vilâyet idare heyeti azaları, nahiye idare heyetleri, ocak murahhas ve mümessilleri hazır bulunacaktır. Aym 22 inci salı günü Üsküdar, 25 de Beykoz, Sarıyer, adalar , Kartal kazaları, 27 de Fatih, 29 da Eminönü, kânunuevvelin birinci günü Beyoğlu ve Çatalca kongreleri ve aym ikinci günü Bakırköy, Silivri, Kadıköy kazaları, 4 üncü gün Yalova ve dokuzuncu gün de Şile kazalarının kongreleri yapılacaktır. Bu sene vilâyet kongresi de yapılacaktır. Vilâyet kongresi kânunuevvel sonunda toplanacak ve bir hafta devam edecektir.

Mahkemelerde

Çeşmebaşı Kavgası

Saadet ve Emine Hanımlar davada..

Silivrinin Gümüşsuyu köyünde bir çeşmebaşı kavgasının iki kahramanı, Saadet Hanımla Emine Hanım... Saadet Hanım, maznun mevkiinde, Emine H., davacı yerinde oturuyorlardı. Dava evrakına göre, işin içinde bir "çocuk düşürmeğe sebebiyet meselesi" de var. Suçlu Saadet Hanımla Emine Hanım, her günkü gibi köyün çeşmesinde karşılaşıyorlar. Saadet Hanım, fena halde öfkelidir. Sebebi de şu: Emine Hanım, Saadet Hanımın çocuklarına nefes aldırtmıyor. Onları nerede görse, hemen pataklayor, pataklayamazsa, en hafifi azarlayor. Saadet Hanım Emine Hanımın çocuklarına ettiği muameleler, hatırına gelerek, çeşme başında ona yer vermek istemiyor:

— Çekil kadın... Önce ben doldurayım...

Emine Hanım da celâlli bir kadın:

— A... Neden? Ben dolduracağım! diyor.

Sensin, bensin derken, iş büyüyor. Saadet Hanım, kovanın sopasını kaptığı gibi, Emine Hanımın üstüne atılıyor:

— Şu kadını öldüreyim de çocuklarım rahat yüzü görsün! diyerek, rast geldiği yerine vurmağa başlıyor. Biraz sonra, etraftan yetişip Emine Hanımı Saadet Hanımın elinden kurtarıyorlar. Kurtarıyorlar amma, ne halde? Kadının eler tutar yeri kalmamış.. Vücudü kan revan içinde... Emine H. bir kaç gün sonra, müddeiumumiliğe istidayı dayayor:

— Üç aylık gebeyim.. Beni dövdü, yediğim dayak yüzünden çocuğumu düşürdüm.. Adalet isterim.. diyerekten veriyor feryadı... Emine H., bu arada hususî bir doktordan dayaktan çocuğunu düşürdüğüne dair, bir rapor alıyor. Fakat bu rapor pek kat'i bir lisanla yazılmış değil, raporu veren doktor, Emine Hanımın mutlaka gebe olduğuna hükmedemiyor. Tıbbı adli ise muayenesinde kendisinde çocuk düşürdüğüne dair bir emmare göremeyerek eski raporu reddediyor. Ortada sabit olan bir tek şey var: Saadet Hanımın Emine Hanımdan dayak yemesi... Ve bu dayağın Emine Hanımın bir hafta yatakta kalmasını icap ettirmesi... Ağır ceza mahkemesi, dün Saadet Hanımı sorguya çekti. Suçlunun kucağında meme emen çocuğu ile, pek mahzun bir hali vardı. Sorulan şeylere, başını yere eğerek mırıltı şeklinde sözlerle mukabele ediyordu.. İddia makamı, Emine Hanımın gebeliği sabit olmadığını, esasen kendisi de ifadesinde gebe olduğumdan haberim yoktur, dediğini sonradan gebelik iddiasma kalkıştığını söyledi ve bu noktadan suçlunun beraetini istedi. Ancak Emine Hanıma dayak attığı sabit olduğundan suçlu için ceza talebinde bulundu.. Mahkeme Saadet Hanımın Emine Hanımın çocuğunu düşürdüğü iddiasını varit görmeyerek beraet ettirdi. Ancak dayak attığı anlaşıldığından bu noktadan kendisini 10 lira ağır para cezasma ve davacıya yirmi beş lira tazminat itasma mehkûm etti. Ve para cezasının da teciline karar verdi. Emine Hanım, Saadet Hanım için ihtimal ki daha ağır bir ecza ümit ediyordu. 25 lira tazminatı duyunca; "kefalet isterim!" diye bağırdı.

Saadet Hanım, 25 lira tazmina ta mahkûm oluşuna sevindi:

— Baş üstüne efendim.. Vereyim efendim.. diyerek salondan çıktı.

Kim öldürdü?

Kasımpaşada, Tersane önünde bir borç yüzünden çıkan kavga neticesinde arkadası Ahmedi öldürmekle maznun Kâmilin dün ağır cezada duruşmasına devam edildi. Ve bazı şahitler dinlendi. Bunlar, ilk evvel Ahmedin Kâmile küfür ettiğini, aralarında kavga çıktığını söylüyorlardı. Suçlu da kendini müdafaa ederek, malûl bir adam olduğundan, Ahmedi öldürmediğinden bahsetti. Diğer şahitlerin celbi için muhakeme başka güne kaldı.

Pangaltı yangını

Arnavutköyünde Hasan kâhyayı öldüren Hasan ile Bilâlin muhakemelerine dün de ağır cezada devam edildi. Şahitlerin dinlenmesi için duruşma başka güne kaldı. .

Yeni Avusturya sefiri

Ahiren tekaüde sevkedilen M. August Kral yerine Avusturyanın Ankara sefaretine tayin olunan Avusturyanın Mısır elçisi Baron Weissbach yakında gelerek yeni vazifesine başlayacaktır.

İnhisarlarda

İnhisarların Tevhidi

Birleştirme muamelâtı ne vakit bitecek

İnhisar idarelerinin tevhit muamelâtı hayli ilerilemiştir. Son aya kadar İstanbul, İzmir, Ankara, Edirne, Kayseri, Kocaeli, Bursa, Balıkesir İnhisarlar Başmüdürlüklerile Çanakkale Manisa, Muğla İnhisarlar müstakil müdürlükleri teşekkül etmiş ve bu mıntakalardaki tütün, tuz ve müskirat inhisar idareleri birleştirilmiştir. Bu son ay zarfında da İnhisarlar umum müdürü Hüsnü B. in nezareti altında Trabzon, Samsun tütün, tuz ve müskirat inhisarları tevhit ve Trabzon, Samsun İnhisarlar Başmüdürlüğü teşkil edilmiştir.

Gene Hüsnü B. in nezaretinde olarak Tokat tütün, tuz ve müskirat inhisarları tevhit kadroları da tatbik olunmuştur. Hüsnü B. Tokat'tan Sıvas'a geçmiş, Sıvas'ta da İnhisarlar Başmüdürlüğü teşekkül etmiştir.

Hüsnü B. Sıvas'tan Ankaraya gelmiştir. Vekâletle temastan sonra hafta nihayetinde İstanbul'a dönecektir. Ondan sonra İnhisarlar umum müdür muavinlerinden Münir Hüsrev B. in Adana ve Konya tütün, tuz ve müskirat inhisarlarının tevhit kadrolarını tatbika gitmesi muhtemeldir.

İnebolu Tütün İnhisarı Başmüdürlüğü lâğvedilmiş, Kastamoni Müstakil İnhisarlar müdürlüğü teşekkül etmiştir. İnebolu Tütün Başmüdürlüğüne merbut bulunan Sinop müdürlüğü Samsun İnhisarlar Başmüdürlüğüne raptolunmuştur.

Zonguldak tütün, tuz ve müskirat inhisarları da tevhit edilerek Zonguldak Müstakil İnhisarlar Müdürlüğü teşekkül etmiştir.

Erzerum İnhisarlar Başmüdürlüğü ile Artvin Müstakil İnhisarlar müdürlüğü de teşekkül etmek üzeredir.

Geriye kalan Diyarbekir, Malatya Başmüdürlüklerile Gaziantep müdürlüğü tevhit kadroları da önümüzdeki ay içinde tatbik edilecek ve inhisar idarelerinin tevhidi kânunusani bidayetinde bilfiil ikmal edilmiş olacaktır.

Gizli rakı yapanlar

KASABA, 19— Burada Mustafa isminde bir adamın gizli rakı yaptığı haber alınmış ve araştırma neticesinde bağında 1 kazan, 2 fıçı cibre, bir miktar anason ve bir inbik bulunmuştur.

Kaçak ispirto

Şile sahillerinde gümrük muhafaza memurları tarafından yedi teneke kaçak ispirto yakalanmış ve İnhisarlar müdüriyetine teslim edilmiştir.

Kaçakçılarla Müsademe

ADANA 20 (Milliyet)— Geçenlerde Cerablusun garp mıntakasında bir kaçakçı kafilesile gümrük muhafaza kuvvetleri arasında yapılan çarpışmada bir kaçakçı öldürülmüş, beş yüz kilo şeker iki yüz manifatura eşyası yakalanmıştır.

İslâhiye mıntakasında muhafaza kuvvetlerinin kurduğu pusuya düsürülen kaçakçılardan da bir kişi öldürülmüş ve muhtelif gümrük eşyası yakalanmıştır.

Yeşilhilâl kongresi

Yeşilhilâl cemiyeti senelik kongresini perşembe günü saat 17 de Halkevinde yapacaktır. Konuşulacak şeyler şunlardır: 1 — Açış sözü: Reis Dr. Mazhar Osman. 2 — Yıllık çalışma raporu: U.K. Dr. Fahrettin Kerim. 3 — İçki yerine mey ve İkinci reis Dr. Zati Beyler. 4 — Heroin felâketi. 5 — Dilekler ve serbest sözler, 6 — Yeni idare heyeti seçilmesi

Milliyet

Asrın umdesi «MİLLİYET» tir.

21 T. SANİ 1932

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

ABONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava az bulutlu geçecek rüzgâr şimalden hafif esecektir.

20-11-932 tarihinde tazyik 773 milimetre, hararet en fazla 10, en az 4 santigrat idi.

Fransa, Alman filmlerine boykotaj yaptı. Buna rağmen

Mektepli Kızlar

Paris'te 38 haftadanberi 2 sinemada birden ve Fransanın diğer şehirlerinde de 4 sinemada birden gösteriliyor.

Bir yazının Altından ve Üstünden Birer parça

Peyami Safa Bey dostumuz en çok tenkit yapan ve tenkitlerinde - halince - amansız olmaya çalışan bir muharrirdir. Bu zatın kaleminden kurtulan hiç bir şey kalmamıştır. Haklı, haksız, yerinde veya nâbeca tenkit yapar... Mukabele eden bulunursa kızar, tahammülü azdır. Benimle spor işlerinden dolayı bir kaç defa karşılaşmış ve her defasında bana yazılarımda mantıksız olduğumu açıkça ve yazılarımın okunmadığını kapalı şekilde hatırlatmıştır. Tabiî bu kıvamda, bu karakterde bir muharririn yazılarını onun tarizine uğamış olanlar dikkatli okurlar... Ben de dün Peyami Safa Beyin (San'atkâr ve münekkit) serlavhası altında (Cümhuriyet) te intişar eden bir yazısını okudum. Size bu tenkit yazısının bir başından bir de ortasından iki parça vereceğim: Ve sizden bu münekkit muharrir hakkında hüküm isteyeceğim:

Baştan aldığım parça:

"Hikâye ve roman yazmaya başladığım günden beri bir çok haksız tenkitlere uğradım. İlk romanım kitap halinde çıktığı vakit, eserimden bir sahife bile okumamış olan bir münekkit "Dergâh" mecmuasında aleyhime yürüdü"

Bu parçada Peyami Safa B. kendini tenkit edenin kitabından bir sahife bile okumadığından şikâyet ediyor.. Gelelim ikinci parçaya:

Acaba "3 saat" te bu kategoriye dahil bir "operet - revü" müdür. Doğrusu görmedim, bilmiyorum."

Gördünüz ya! Peyami Safa Bey görmediğini itiraf ettiği bir eser hakkında ne ağır tenkitler yapıyor. Belki bu piyes muvaffaktır yahut değildir. Onasını karıştırmıyorum. Benim gözüme çarpan şey şudur: Bu zat görmediği ve binaenaleyh mahiyetini bilemeyeceği bir piyes hakkında tenkit yapıyor.. Bu tenkide samimî diyebilir miyiz?. Haklı ve doğru diyebilir miyiz?.. Hükmü siz verin!

Terkos!

Gene Pangaltıda 4 ev, bir taraftan rüzgâr ve öte taraftan Terkos borularının boşluğu yüzünden evvelki gece kül oldu. Terkos şirketinin vakıa artık on demlerini yaşadığını biliyoruz. Lâkin korkuyorum ki;

"Namübarek kademi Nîlü Furâtı kurutur"

Mısramın temas ve bahsi içine giren bu şirket tesisatı devederken Terkos gölü kurumuş olmasın!..

FELEK

Dil inkılâbının İş kolları

(Başı birinci sahifede)

ris), Hilmi Ziya, İzmirli İsmail Hakkı, Mehmet Emin, Orhan Sadettin, Osman Saffet Beyler.

II.— Riyazî ilimler:
A.— Hesap.
B.— Hendese
C.— Mesaha
D.— Ölçüler bilgisi.
E,— Cebir ve müsellesat.
F.— Topografya, Ali Hikmet, Ali Yar, Hüsnü Hamit, Kerim, Mehmet İzzet, Nazmi Nuri Beyler.

III.— Gök ilimleri:
A.— Heyet,
B.— Kozmografya, Abdurrahman, Abdülfeyyaz Tevfik, Fatin beyler.

IV.— Yer ilimleri:
A.— Meteoroloji.
B.— Cografya.
C.— Jeoloji.
D.— Madeniyat, Mehmet Halik, Ahmet Tevfik, Faik Sabri, Hamit Nafiz, Hamit Sadi, İbrahim Hakkı, Malik (Ankara lisesi), Refik beyler.

V.— Fizik ilimleri:
A.— Fizik
B. — Kimya
C.— Mihanik, Ayni, Harun Reşit, Hayri, Kemal Zaim, Mehmet Halit, Naki, Rüştü, Sabit Murat beyler.

VI.— Hayat ilimleri:
A.— Nebatat ve ziraat, bağcılık, sebzecilik, çifçilik, arıcılık
B.— Hayvanat müstahsal ve teratoloji.
C. — Antropoloji.
D. Bakteriyoloji, fizyoloji, teşrih.
E.— Baytarlık, Akil Muhtar, Ali Riza, Ali Suha, Ali Vehbi, Aziz, Cevat Rüştü, Ekrem Şerif, Esat, Şerafettin Galip, Ata Hamdi (Konya mebusu), Hüseyin zade Ali Kemal, Cenap, Mahmut Sadi, Mehmet Hilmi (Ordu), Neşet Ömer, Necdet Süreyya (baytar), Şevket Aziz, Süreyya (Devlet şûrası), Tahsin Beyler.

VII.— Ruh ilimleri:
A.— Ruhiyat
B.— Terbiye.
C.— Ahlâk, Ali Haydar, Avni, Cevdet, Çasuhî, Esat (Bursa mebusu), Hıfzı Rahman, Kâzım Nami, Mustafa Şekip, Mustafa Rahmi, Muzaffer Şerif, Nafi Atuf, Nebî zade Hamdi, Refet (Urfa mebusu), Sadrettin Celâl, Zeki Mesut Beyler.,

VIII. — Tarih ilimleri:
A.— Arkioloji ve Müzecilik
B. — Mitoloji
C.— Etnoloji
D.— Paleografi ve Epigrafi Ağaoğlu Ahmet, Ahmet Hamit, Ahmet Refik, Akçura Yusuf, Fehmi Ata, Halil Etem, Hasan Cemil, İsmail Hakkı, Mükremin Halil, Rıdvan Nafiz, Sadri Maksud, Şemsettin beyler.

IX.— Cemiyet ilimleri:
A.— Etnografya
B.— Sosyoloji
C. — İktisat
D.— Hukuk
E.— Diniyat, Alâattin Cemil, Emin Arslan, Nermi, Mustafa Şeref Namık Zeki, Nazım (Tokat mebusu), Nizamettin Ali, Remzi, Sadettin, Reşit Saffet, Servet Süreyya (Aksaray mebusu), Şevket, Süreyya Übeydullah, Vasfı Raşit, Vedat Nedim, Veli beyler.

X.— Dil bilgileri:
A.— Lenguistik ve filoloji
B.— Gramer ve Sentaks
C.— Fonetik
E.— Edebiyat, Agâh Sırrı, Ali Ülvi, Cenap Şehabettin, Falih Rıfkı, Halit Fahri, Halit Ziya, Hıfzı Tevfik, Hüseyin Rahmi, İbrahim Alâettin, Köprülü zade Fuat, Talât (Çanakkale mebusu), Yakup Kadri, İsmail Habip, İzzet Ülvi beyler.

XI.— Bediiyat ve güzel sanatlar:
A.— Bediiyat
B.— Tiyatro
C — Musikî ve raks
D.— Resim ve heykeltraş
E.— Mimarlık, Adnan, Ahmet Haşim, Ahmet Muhtar, Ali Rifat, Celâl Esat, Ekrem Zeki, Ertugrul Muhsin, Suhel, İbnirrefik Ahmet, Mesut Cemil, Nami İsmail, Mahmut Kemal, Müsahip zade Celâl, Mahmut Ragıp, Muallim İsmail Hakkı, Sabit, Musa Süreyya, Ülvi Cemal, Rauf Yekta, Sadettin, Sedat Hakkı, Selim Nüzhet beyler.

XII.— Spor, av ve oyunlar:
A.— Spor.
B.— Kara avcılığı
C.— Deniz avcılığı
D.— Fikir ve talih oyunları, Akagündüz, Ali Riza (Kastamoni mebusu), Aziz (Erzurum mebusu), Hamdi (İstanbul mebusu), Hamdi Emin (Doktor), Celâl Muvaffak, Selâh Cimcoz, Selim Sırrı, Vildan Aşir beyler.

XIII.— Askerlik:
A.— Kara.
B.— Deniz.
C.— Hava (Bu kısma ait ıstılahları, erkânıharbiyeden ayrılacak mütahassıslar tesbit edeceklerdir).

XIV.— Hükûmet teşkilâtı:
A.— İdare
B.— Diplomasî (Bu kısma ait istilâhları, hükûmet dairesinden tayin olunacak mutahassıslar tarafından tetkik edilecektir.)

XV.— Yollar ve nakil vasıtaları:
A.— Yollar, köprüler
B.— Demiryolları
D.— Hava nakliyeciliği (Bu kısmlara ait istilâhlar bu işlerle uğraşan resmî dairelerden tayin olunacak mutahassıslar tarafından tesbit olunacaktır.)

XV.— Teknoloji (Çok geniş olan bu şubede ileride ihtiyaca göre ikinci derecede kısımlara ayrılacaktır.) Ahmet İhsan, Baha Tali, Fikri, Memduh, Şevket, Nadir (İstanbul mebusu), Osman Cemal, Vasıf (Malatya mebusu)?
E.— Derleme kolbaşı Ragıp Hulûsi, Abdullah Battal, Ferit Celâl, Hasan Fehmi, Hasan Reşit (Müderris), Şerafettin, Zakir Kadri beyler.
F.— Neşriyat kolbaşı İbrahim Necmi, Ahmet Şükrü, Behçet Kemal, Burhan Asaf, Etem İzzet, Faik Reşit, Fazlı, Faruk Nafiz, Hasan Rasim, Hikmet Feridun, İffet Halim H. Kemalettin kâmi, Kemal Salih, Kemal, Turan, Kerami, Ahmet Yesari, Mebrure Sami H., Naşit Hakkı, Neşet Halil, Necdet Rüştü, Necip Fazıl, Nusret Kemal, Mehmet Nurettin, Sadri Etem, Selim Ragıp, Selâmi İzzet, Şaziye Berrin H., Şukûfe Nihal H., Peyami Sefa, Yusuf Ziya beyler.

Türk dili tetkik cemiyeti merkez heyeti, yarın 15 te yine toplanacaktır.

Dünkü içtima

ANKARA, 20 A.A. — T. D. T. Cemiyeti umumî kâtipliğinden:

T.D.T. Cemiyeti merkez heyeti bugün saat 15 de toplanarak Ahmet Cevat Beyin cemiyetin çalışma programına esas olmak fikriyle hazırladığı raporu tetkike başlamış ve cemiyetin gaye ve maksatları etrafında konuşmuştur.

Merkez heyeti Anadolu klübü binasına nakl dolayısiyle iki gün toplanamiyacak bu müddet zarfında kolbaşılar seçilip ve isimleri neşredilen azaların çalışma tarzlarını tesbit edeceklerdir.

Tıp ıstılahları

Türkiye Tıp encümeni, dün Tıp Fakültesinde Müderris Ziya Nuri Paşanın riyasetinde ve bütün müderrislerin iştirakile toplanmıştır. Müderris Şevket Aziz Bey antrepolojide fizikî temayüller hakkında bir konferans vermiştir. Bundan sonra son dil kurultayı kararı mucibince dilimizdeki Tıp ıstılahlarının türkçelerinin tesbiti hakkında fakülte riyasetinden ya

Hizmetçileri Muayene

(Başı birinci sahifede)

ve kapıcı 46, memur 661, kaptan ve çarkçı 441, şoför 2995, sandalcı mavunacı 2044, itfaiye nefer ve âmirleri 256, hammal 540, polis 964, bahçevan 197, talebe 39, muhtelif 269 kişi olmak üzere 14285 kişi muayene etmiştir. Muayene neticesinde kadın hizmetçilerden dört frengi, 7 belsoğukluğu, 7 trahom, erkek hizmetçilerden bir bel soğukluğu, erkek aşçılardan bir bel soğukluğu, arabacılardan 2 belsoğukluğu şoförlerden 10 frengi, sandalcılardan 2 frengi, bir trahom, hammallardan 10 trahom, bahçevanlardan bir frengiliye tesadüf edilmiş ve bunların bir kısmı tedaviye alınmış ve bir kısmı san'atlerinden menedilmiştir. Bundan başka rüyet noksanlığı ve elde mevcut talimatname ahkâmına gayri muvafık şeraiti sıhhiyeyi haiz olanlar için icap eden muamele yapılmıştır. Komisyonun gösterdiği faaliyet mucibi takdir görülmüştür.

Seyrisefainin Yeni şekli

(Başı birinci sahifede)

göre, Seyrisefain umum müdürlüğünün Ankara'ya nakli hakkında da henüz verilmiş kat'î bir karar yoktur. Bu idare hali le Ankara'ya nakledilirse, meselâ Levazım gibi bazı şubelerin burada da bulunması zarurî olduğundan matlûp tasarruf gayesi hâsıl olamiyacaktır. Bundan başka, vapur işlerile Vekâletin Deniz şubesi tevsi edilmek suretile meşgul olabileceği de tabiî görülmektedir.

Vekâletçe hazırlanan yeni lâyiha, Vekil B. tarafmdan tetkik edildikten sonra ne yapılacağı anlaşılabilecektir.

Seyrisefain baremi

Seyrisefain memurlarının maaş dereceleri hakkındaki lâyihanın B. M. M. ce müzakeresine lüzum görülmediği yazılmıştı. Bu lâyiha, 3 sene evvel ihzar ve teklif edilmişti; kabul edilseydi, Seyrisefain şimdikinden 80 bin lira fazla maaş tesviye edecekti. Seyrisefainin yeni lâyiha ile alacağı şekle göre, bu mesele de bir sureti halle bağlanacaktır.

Recep Beyin Beyanatı

(Başı birinci sahifede)

muavini Hâmit Bey, kaza kayma kamları, fırka vilâyet, kaza, nahiye idare heyetleri reisleri ve azaları, Recep Beyin bir çok dostları tarafından karşılanmıştır. Recep Bey trenden iner inmez kendisini istikbal edenlerin ayrı ayrı ellerini sıkmış, kendisini karşılamağa geldikleri için teşekkür etmiştir. Recep Beyin Avrupa seyahatinden çok istifade ettiği anlaşılıyordu. İstasyonda bir arkadaşına 17 kilo kaybettiğini, daha zinde olduğunu söylemiştir.

Recep Bey istasyondan çıktıktan sonra doğruca Sultanahmette ki evine gitmiş ve istirahat etmiştir. Akşam saat on yedide fırka vilâyet merkezine gelmiş Cevdet Kerim Bey ve idare heyeti azaları ile bir müddet görüşmüştür. Recep Bey şehrimizde bir kaç gün kalacak ve Ankaraya gidecektir.

Recep Beyin beyanatı

Dün öğleden sonra bir muharririmiz Recep Beyi evinde ziyaret etmiştir. Recep Bey muharririmize seyahati hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— Epey uzun süren bir Avrupa seyahatinden dönüyorum. Şimalde Norveç ve cenupta İspanyadan başka Tuna ötesindeki Avrupa memleketlerinin hemen hepsini dolaştım. Memleketim, arkadaşlarım vatandaşlarım ve vatana ait her şey hakkında derin hasretim var. Yatı mektebindeki çocuklarımla görüşmek için hafta başına kadar burada kalacağım ve cuma akşamı Ankaraya hareket edeceğim.

Seyahatteki görüşlerimin kısa bir hülâsası olarak şu sözlerimi kaydedebilirsiniz:

Herkesin bildiği gibi bütün dünya buhran hastalığından rahatsızdır. Her memleket bu salgının kendine yapacağı zararları mümkün olduğu kadar azaltmak için hudutlara ve gümrüklere bir nevi iktisadi karantina koymuştur. Her devlet diğer devletlerle iktisadî münasebetlerini ve alış veriş işlerini nizam altına almak için mütemadi bir uğraşma ve çalışma yolundadır. Harici ticaret,te diye muvazeneleri, bütçe açığı ve işsizlik dertlerinden ıztırap çekmeyen büyük küçük hiç bir develt kalmamıştır. Hatta son harbin acısını tatmamış olan memleketler bile bu sıkıntının içindedirler.

Bir çok memleketler iç politika noktasından, yerine göre sebep ve mahiyeti değişen karışıklıklar ve sıtma nöbetleri geçirmektedir. Mümkün olduğu kadar günü eyi geçirmek, iç ve diş meseleleri eyi halletmek ve ileriden emin olmak için memleket içinde Millî bir birlik cebhesi kurmanın ilk şart olduğu kanaati her yerde umumidir.

Rejimleri, idari şekilleri ve politika faaliyetleri başka başka olan bütün memleketler vaziyetinin birden mütalaası insanı hakikaten bu hükme sevkediyor. Her gün bir eksiğin temamlanması, her hangi vatan işinin daha eyi, daha doğru ve daha eyi, daha doğru ve daha güzel yapılması için bilhassa vatandaşların karşılıklı sevgilerini ve millî birlik duygularını bozmamak şartile münakaşalar yapmak elzem bir şeydir. Fakat bunun tatbik şeklini sonsuz bir çalışma ve düşmanlık haline getiren memleketlerde halk tabakaları birbirlerine karşı hareket ediyorlar ve bu sürtüşme nihayet memleketin müsbet kuvvetlerini ifna ediyor.

Seyahatten dönerken bütün bu noktai nazarlardan kendimize bakıyorum; gezdiğim esnadaki umumi görüşlerimle memleketimizin vaziyeti hakkında bildiklerimi karşı karşıya koyuyorum, millî gururum artıyor ve memleketimizin istikbaline inanışım kuvvetleniyor.

Taze bir fidanı kısa zamanda bol gölge veren bir ağaç haline koymak imkânsızdır. Başarılması ve hatta bazan başlanması zaman isteyen işler için bu düsturu unutmazsak memleketimizde yapılan ve yapılmak yolunda getirilen şeyler göğsümüzü emniyet ve ümitle doldurur.

Vebaya karşı

Vebaya bulaşık ecnebi Limanlarından gelen ve içlerinde vesaiti sıhhiyesile resmî Tabipleri bulunup muayyen ikeleler arasında muntazam seferler yapan Lüks posta vapurlarına, bazı şerait altında, geceleri dahi çalışmaları için verilmiş olan müsaade bütün gemilere teşmil edilmiştir.

Bu suretle Vebaya bulaşık Limanlardan gelen bilûmum gemilerden, muteber İtlâfıfar şehadetnamesini hamil bulunanlar, Liman larımızda demirli veya şamandıralara bağlı oldukları halde, içlerinde tesis olunacak sıhhî nezaret ve saha elektirik ziyasile kuvvetli aydınlatılmış olmak ve eşya nakleden vasıtalara uzatılmış halatlara malûm ve muayyen eb'atta hacizler konulmuş bulunmak şartile gündüzleri gibi; geceleri dahi yük alıp vereceklerdir.

men, fişler bastırarak ve azasına tevzi ederek bu işe başlamağa ka

Bu Perşembe akşamından itibaren MAJİK SİNEMASINDA
Richard Barthelmess - Mari Astor - Marion NiXon
VEDA PUSESİ (Adios) filminde
Şafak Keşif Kolu kahramanını bu filmde İspanyol kahramanı olarak göreceksiniz. Hevecan secaat maceraları ve ince hassas aşk ve muhabbet sahneleri. İlâveten R. K. O. dünya havadisleri.

Bu akşam: Bütün şehir halkı
ELHAMRA SİNEMASINDA

FERNAND GRAVEY in FLORELLE VE KOVAL ile beraber temsil ettiği
CANDAN SEVİYORUM
büyük Paris operetini alkışlayacaktır. İlâveten: Paramount Jurnal halihazır dünya havadisleri. Yerlerinizi evelden temin ediniz.

BUGÜN
ŞİK SİNEMA'da
Mevsimin en güzel opereti
RONNY
Sevimli artist
Kate de Nagy
nin en çok muvaffak olmuş zengin mizansenli ve büyük temaşalı Fransızca sözlü filmi.

ETUAL SİNEMASI
Büyük ve hissî filmlerin en güzeli
BALO
Fransızca sözlü film.
Mümessilleri:
GERMAİNE DERMOZ
ANDRE LEFAUR
İlâveten:
HAYDİ ASKERE
gülünçlü sesli ve sözlü komik

GİTTA ALPAR
KADIN SEVERSE
filminde pek yakında
ARTİSTİK
sinemasına tekrar geliyor.

Bu perşembe akşamından itibaren
ARTİSTİK'te
İstapbul'da ilk defa olarak
KARMEN
sesli sinemalar tarafından fevkalâde muhteşem bir surette takdim edilen GEORGES BİZET' in lâyemut operasını görecek ve dinleyeceksiniz.

İRTİHAL
Hicaz kumandanı merhum Ri Paşa kerimesi ve sadri esbak mühum Ali Riza Paşanın baldızı Meha Hanım müptelâ olduğu hastalıktan rehayap olamıyarak irtihali dari beka eylemiş ve cenazesi bugükü pazartesi günü Erenköy'ün Bağbaşı caddesindeki Ali Riza Paşa köşkünden saat onbirde kaldırılarak İç Frenköy kabristanına defnolunacaktır. Mevlâ gariki rahmet eyley

ZAYİ — 739 sicil numaralı arabacı ehliyetimi zayiettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Şaban.

İktısat vekâleti Tedbir alıyor

(Başı birinci sahifede)

düğü gibi gerek bu hususta gerek bankanın alacağı şekil hakkında diğer bazı tasavvurlar da mevcuttur. Müddet 15 şubatta biteceğinden henüz önümüzde vakit vardır. Vekâlet, bu müddet zarfında lâzım gelen tetkikata devam ederek tadil lâyihasını ihzar eyliyecektir.

Bakırköy Bez fabrikası büyütülüyor

Bakırköy Bez fabrikasının üç buçuk misli tevsiine Sanayi ve Maadin Bankasınca karar verilmiş ve keyfiyet hükûmeti merkeziyece de tasvip edilmiştir. Fabrika, 3 bin masuradan 10 bin masuraya iblâğ edilecektir. Bunun için eski binalardan ve mevcut makinelerden istifade olunacaktır. Hariçten celbine lüzum görülecek makinelerin de kontenjandan istisnası Vekâletçe temin edilecek, bu suretle bu fabrika 933 senesi nihayetinde matlûp veçhile tevsil edilmiş olacaktır.

Maliyet ve fabrikanın temettü hesapları tetkik edilmiş ve bu yeni teçhizatın, fabrikanın temin etmekte olduğu ve edeceği temettülerle yapılabileceği ve Sanayi ve Maadin Bankasının bu iş için ayrıca sermaye ayırmasına lüzum olmadığı anlaşılmıştır.

Uşak Şeker fabrikası istihsalâtı

Uşak şeker fabrikasının bu sene 1200 vagon şeker istihsal edebileceği anlaşılmıştır. Fabrika, şimdiye kadar 45 bin ton pancar işlemiş ve 800 vagon şeker istihsal etmiştir.

Uşak Şeker şirketinin tasfiyesi

Mefsuh Uşak şeker şirketinin tasfiyesine Ziraat Bankası murahhasının da iştirakile teşekkül eden heyeti mahsusada devam edilmektedir. Şirket heyeti umumiyesi gelecek ay Uşakta toplanacaktır. Bu içtimada, tasfiye işlerinin uzaması esbabı izah edilecektir. Verilen malûmata göre, tasfiyenin uzaması, satılacak eşyanın büyük mıntakalarda dağılmış bulunmasından ve şirketin zürra ile mevcut hesaplarının fazlalığından

İşler Terkediliyor

(Başı birinci sahifede)

zirandan itibaren temamen Türk tebaasına hasredilmiş olacaktır. Kanunda mukayyet işleri yapmakta olanlar bu müddete kadar işlerini temamen terketmiş olacaklardır. Kanun 932 haziranın 13 ünde neşredildiğine nazaran gelecek sene ayni müddete kadar bir sene içinde bu işleri yapan ecnebiler temamen terk etmiş olacaklardır.

Yaptığımız tahkikata nazaran kanunda kaydedilen meslekler sahipleri müsaade edilecek önlerinde altı ay gibi kısa bir müddet kaldığından işlerini terk veya başkalarına devretmeğe başlamışlardır. Kanun mucibince ecnebi tabiiyetinde olanlar şu nevi san'at ve meslekleri icra edemezler:

"Ayak satıcılığı, bahçevanlık, çalgıcılık, matbaacılık, oyuncakcılık, mürettiplik, gazete müvezziliği, simsarlık, tellallık, borsa mübayaacılığı, inhisar mevaddı satıcılığı, tercümanlık, imtiyazlı şirketler memurlukları, şimendifer işçiliği, kapıcılık, odacılık, bar artistliği, kuklacılık, karagözcülük, küçük esnaflık, küçük tacirlik, baytarlık, doktorluk, dişcilik, ebelik, eczacılık, mühendislik, avukatlık, gümrük komisyonculuğu sigorta memurluğu gazetecilik, kaptanlık, tayfalık."

Bu san'at ve meslekler temamen Türk tebaasına hasredilmiştir. Bittabi ecnebi tebaasından her hangi bir şahsın yeniden bu işlere başlamamasına dikkat edilmektedir.

Ecnebi limanlarından gelen gemiler

Sıhhiye Vekâletince ecnebi gemilerinin ilk hareket Limanından aldıkları Sıhhat patenteleri ile uğrak ecnebi Limanlardan verilen perakende vizelerden ve bazı sıhhî vesikalardan ibaret olan (evrakı seferiye) nin, gemilerin vardıkları son Türk Limanından, hareketleri esnasında Sahil Sıhhiye İdareleri tarafından verilmesi icap eden Türk Sıhhat patentesi ile beraber aynen; yahut, yukarda zikrolunan sefer evrakının, son Türk Limanındaki Sahil Sıhhiye İdaresince vize edilerek temamen kaptanlara iadesi usul ittihaz edilmiştir.

ZAYİ — 1163 sicil numaralı arabacı Ehliyetimi zayi ettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Hasan.

ZAYİ — Tatbik mühürümü zayi ettim. Yenisini çıkaracağım. Bu mühür ile hiç kimse ile ve hiç bir hususta muamelem yoktur. Eyüpsultan A-

Komşu memleketlerde

Bir kuruş!

Mısırda çıkan Muhadene refikimiz yazıyor: — Yakınlarda, pek yakınlarda geçen sene toplanan birer kuruştan fes fabrikasının temelini atmış olan (40 para cemiyeti) reisi Darülfünün emini vekili ve Tıp fakültesi doktoru Mısırın en meşhur cerrahı Ali İbrahim Paşa millete karşı neşrettiği bir beyannamede herkesin en samimî emeli olan istiklâlin temini için yeni yeni iktısadî ve sınaî eserler meydana getirebilmek için Mısır toprağı fabrikalar, san'at müesseselerile dolunca ya kadar geçen sene olduğu gibi bundan böyle de her sene bir kuruş verilmeğe devam edilmesini tavsiye ediyor.

Biz geçen sene bu teşebbüsü haber verirken Türkiye Darülfünun talebesinin de, yüksekmekteplilerinin gine bir Türk kuruşu toplamak suretile milli bir müessese açılmasına ön ayak olmalarını temenni etmiştik!

Bu temenninin bu sene iltifata lâyik görüleceğini ümit ettirecek hiç bir alâmet olmamasına rağmen biz gene fedakâr Türk mekteplilerini bu millî yolâ davet ediyoruz.

Mübadelede

Tevziat 80 Bin lira

Muhtelit Mübadele Komisyonu reisler bürosu, perşembe günü içtima edecek ve İstanbul'daki etabli Rumlara yapılmakta olan para tevziatı işlerini tetkik eyliyecektir. Şimdiye kadar yapılan tevziat 80 bin isterlin lirasını geçmiştir.

Fuat Bey geldi

Gümülcine'deki Talî Mübadele komisyonu Türk murahhası Fuat B. şehrimize gelmiştir. Garbî Trakya'da yapılmakta olan tevziatta, evvelce verilen 150 bin isterlinle ikinci parti olarak verilen 30 bin isterlinden henüz tevzi edilmemiş 2 bin isterlin lirası kaldığı anlasılmış

RADYO

İstanbul Programı

Bir memlekette radyo proğrammın mükemmeliyeti halk tarafından gösterilen alâka ve ehemmiyet ile mukayese edilebilir. Çünkü bir radyo merkezinin işletilmesi dinleyicilerden ve satılan cihazların sürümünden temin edilen ücretler ile payidar olur.

Bundan üç sene evvel İstanbul radyosu bir aralık faaliyetini tatil etmek mecburiyetinde kalmıştı. Bunun başlıca sebebi o zaman radyoya, bugünkü kadar rağbet olmamasıdır. Olmamakta da, doğrusunu söylemek lâzım gelirse halkın hakkı vardı.

Radyo şirketi müflis bir vaziyette bulunduğundan proğramda tenevvü yoktu. Masrafsız ve yeknesak bir proğram tabii halk tarafından rağbet göremezdi. Çünkü şirketin varidatı mahdut olmak dolayısile iktiza eden tekâmülü gösteremiyordu.

Bilâhara radyo müesseselerinden birinin maddî muavenetile faal zevat tarafından idare edilen İstanbul merkezi inkişaf etmeğe başladı ve bugünkü nisbî tekâmülü gösterdi.

Bu meyanda eskiden herkesin kullanamıyacağı bir şekilde bulunan batarya ve akümülâtörlü radyo aletleri yerine şimdiki şehir cereyanile çalışan aletler halkın nazarını arttırdı.

Ancak bu aletlerin pahalı olması herkesin radyo kullanmasına imkân vermemektedir. Nihayet bu da radyo şirketinin aleyhine bir harekettir.

Şirketin (3000) kadar dinleyiciden aldığı abone ücretile bugünkü neşriyatı yapabilmesi takdire değer.

Tam bir Avrupa proğramı neşredilmesi için memleketimizde ücret vermiyen kaçak dinleyicilerin tecziyesile kendilerinden abone ücretlerini tahsil etmek yolu bulunmalıdır.

Şimdilik buna imkân görülmüyor. Radyo şirketi ücret vermiyen abonelerini bildiği halde hiç bir şekilde tahsilât yapamıyor. Bunun için bir maddei kanuniye lâzımdır.

Haber alındığına göre şirket, böyle bir kanun lâyihası hazırlanması hususunda hükûmet nezdinde teşebbüsatta bulunmuştur.

Şirketin iddiasına göre kaçak radyo kullananların adedi abonelerden daha fazla imiş.

Anlaşılıyor ki herkes abone bedelini verecek olsa daha iyi ve Avrupa proğramları derecesinde bir proğram yapılabilecektir.

Turgut MİTHAT

Amelî bilgiler

Anteniniz çok Uzun ise

Sun'î bir surette kısaltılabilir

Bir anten çok uzun olup bilâhara daha kısası yapılmak icap ederse, eskisini bozup yeniden bir anten imaline lüzum olmadan eski anteni sun'î surette kısaltmak mümkündür. Bunun için, yeni yapılacak bir anten ihtiyacın lüzumundan fazla uzun tesis edilmelidir.

Bazı kimseler uzun anten ile daha iyi dinleyeceklerini zannederek 55 metroluk bir anten gererler. Bu kadar uzununa tabiî lüzum yoktur. En uzun bir anten galenli ahize için olmadığı takdirde— 40 metrodan uzun olmamalıdır. Zira orta dalgalı istasyonları ayırma kudreti azalır. Çok kısa olan antenler de yüksek dalgalı postaları almakta güç çeker. Bunun için 40 metroluk bir anteni, ahize ile anten devresine konulacak ikinci bir akım ile hassasiyetini kaybettirmek suretile kısalta biliriz.

Bir antenin azamî randımanı vermesi için yüksek olması elzemdir. Yüksekten maksat, evin damından daha yukarda olmasıdır. Evin damına yakın olan anten, Amerikadaki evler derecesinde yüksek olsa, ev ile olan ihtizazından dolayı topraktan çok yüksek addedilemez. Damın bacasından iki metre kadar uzunlukta alınan kamışlara bağlanıp damın sarıcî kısmına uzanan bir anten ile en iyi netice alınır.

Anteni kısaltmak hususuna gelince radyocularda bu aksamın hazırları satılmaktadır. Bu küçük fenerlerden bir misli daha uzun olan fişidir. Ahizenin anten yerine takılır, üzerine anten fişi gelir.

Gelecek hafta böyle bir aksamın bizzat nasıl imal edildiğini okurlarımıza öğreteceğiz.

Yeni Amerika Radyosu

250 milyon dolar sarfedilmiştir

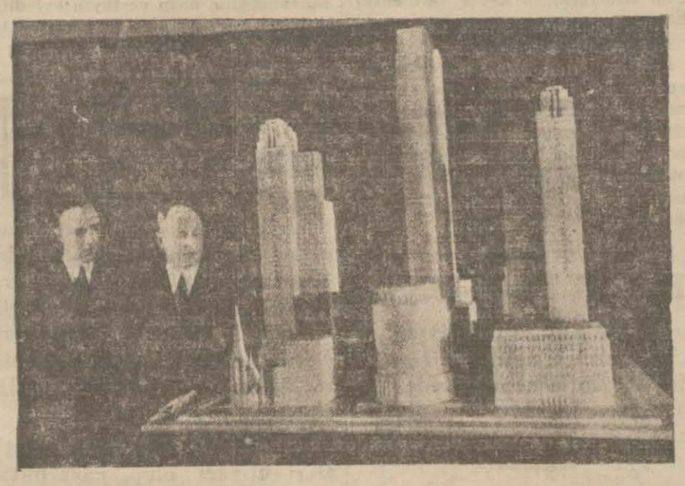

Nev - York'ta yeni yapılan 250 milyon dolarlık radyo mıntakasının plânları ve umumî müdürleri.

Her şeyde olduğu gibi Amerikalılar radyo âleminde de her milleti geride bırakmışlardır. Geride bırakmak sözü biraz yanlış olur. Çünkü aşağıdaki yazılardan anlaşılacağı veçhile, başka bir milletin bu derece muazzam bir şeye yaklaşamıyacağı muhakkaktır.

Resimde masa üzerinde görülen binalar mekteplerde çocuklara gösterilen elişilerine her ne kadar benzemekte ise de, bugün hakikatte imali bitmiş ve işlemeye 13 teşrinisani pazar günü başlıyan New-York'un göbeğinde vücude getirilen radyo dairelerinin plânlarıdır. Plânların yanında duranlar New-York Boadcasting şirketinin umumî müdürleridir. Bu binaların temel taşı 1931 senesinin haziran başında atılmıştır.

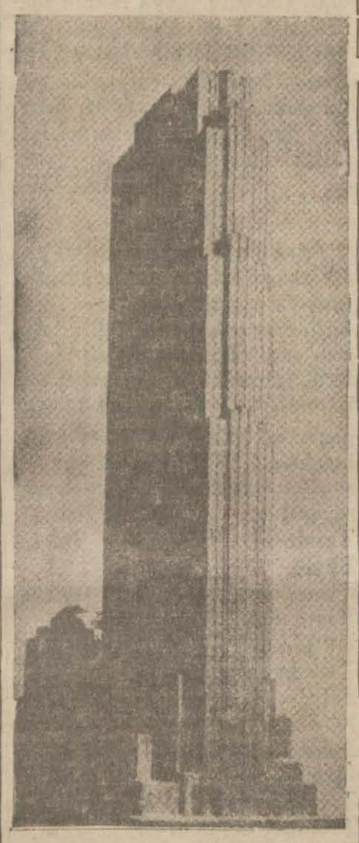

Plânda görülen binalardan birinin bitmişi

Bütün tesisata 250 milyon dolar, yani 520 milyon Türk lirası sarfolunmuştur. Sermaye zeytinyağı kralı Rokfeller (Rockefeller) tarafından verilmiştir.

Bu tesisatın yapılmasını Amerikan Radyolarının reisi olan Merlin H. Ayselworth teklif etmiş ve bir kaç aylık bir tetkik üzerine işe başlanmıştır.

Şimdilik bu yüksek binalarda 27 stüdyo dairesi çalışıyor. Her nevi neşriyata göre ayrı, ayrı stüdyolar vardır. İlerde kullanılmak üzere stüdyo daireleri 340 a kadar çıkartılabilir. Bu kısım için 68 katlı binanın 30 katı ayrılmıştır.

Uzakta görme (televizyon) için de büyük bir kısım ayrılmıştır.

Burada Metropolitan operasına yeni bir bina yapılarak, seyirci otomobillerinin bekliyecekleri büyük bir meydanlıkta bırakılıyor.

Diğer binada son sistem bir varyete, tiyatro ve sinema yapılmıştır.

Bütün stüdyolarda radyo konserlerile temsillerini dinlemek ve görmek için seyircilere mahsus mahaller bulunmaktadır.

Stüdyoda neşriyatın taciz edilmemesi için seyirciler daha yüksek bir mahalde bulunduruluyor, stüdyo heyet'leri üzerine opera ve tiyatrolarda olduğu şekilde projeksiyon ile tenvir ediliyor. Her bir stüdyonun uzunluğu 35 metre, genişliği 20 metre ve yüksekliği normal bir evin üç katı kadar yüksektir.

En büyük bina 68 kattır hacmi 185000 metre murabbaıdır. Binaya 123000 ton madenî mevat kullanılmıştır. Binaların mecmuunda 28000 pencere vardır.

Binaların başında küçük ve eski sistem bir kilise de görülmektedir ve yanındaki süper modern binalara nazaran tezat teşkil ediyor.

Bu muazzam inşaatı yapmak için üç cadde yıkılmıştır.

Karilerimize

Almış olduğumuz mektuplara, yazılarımızın fazlalığından dolayı gelecek hafta cevap vereceğiz.

İstanbul merkezindeki bozukluğun sebebi

Kemer Burgaz köyü civarındaki Osmaniye Telsiz Telefonu istasyonuna elektrik cereyanı Silihdarağa fabrikasından verilir.

Cereyan Silihdar ağa, Kâğıthane köyü, Terkos depolarından geçerek dağ üzerinden Osmaniye merkezine gider.

Bu kablo baştan başa toprağa gömülüdür.

Terkos Şirketi bu cıvarda bu yaz yaptığı tevsi ameliyatı esnasında toprak altındaki elektrik kablosunu zedelemiş ve son yağan yağmurların tesirile geçen perşembe akşamı kablo kopmuştur.

Tamiri için elektrik şirketi 24 saat uğramış ve ancak cuma akşamı saat 23 çe doru cereyan verebilmiştir. Binaenaleyh bu kablodan cereyan alan İstanbul radyosu ve Terkos depoları o gün işleyememiştir.

Charly Gaudrio caz takımı..

Viyananın en iyi tagannili dans orkestrasıdır. Bu takımı perşembe akşamı saat 22,50 de Viyana mürsilesinde dinleyiniz..

Yo - Yo

İngilterede televizyon (uzaktan cismi nakleden alet) makinelerinde ihtisas sahibi Baird'in idaresinde [Bairt-Hous] ismi verilen bir mürsile vardır. Bu nevi alet sahipleri dinledikleri musiki takımını bütün harekâtile görebilirler.

Yo-Yo denilen ve her köşe başında mahalle çocuklarından yüksek tabakaya mensup kimselerin de oynadıkları oyunun Avrupanın her tarafında moda olduğu malûmdur. Birçok yerlerde Yo-yo da kimin en muvaffakıyetle maharetli hareketler yapabileceğini anlamak için müsabakalar yapıldığı vâkidir.

İşte Londra televizyon mürsilesine İngilterede Yo-Yo'da şampiyonluğu kazanan zat Yo-Yo'sile numaralar yapmak için getirtilmiştir. Büyük bir maharet gösteren şampiyon televizyon sahipleri tarafından memnunen seyredilmiştir. Şirkete gönderilen mektuplarda tekrar şampiyonu görmek isteyenler olmuştur.

Parisin gece hagatı radyo ile nakledilmiştir

Fransız İsviçresindeki Sottens merkezi "Çocuklar yatağa girdikten sonra" ismini verdiği meraklı bir proğram neşretmektedir. Bu proğram çocukların ahlâkı üzerinde fena bir tesir yapması hasebile başlanırken çocukların yatmaları tavsiye edilip öyle dinletiliyor.

Bir (televizyon - cismi nakleden) merkezin mürsile anteni bitmek üzere

Birinci proğram Parisin büyük kabarelerinden nakledilmiştir. Bu meyanda Montmartre barlarında yaşayan coşkun gece hayatı doğruca mikrofona alınmış, sonra muhtelif varyete nakilleri icra edilmiştir.

Şimdiye kadar bahsetmediğimiz telsiz yazı makineleri de vardır. Resimde itfaiyenin hizmetinde kullanılmakta olan bir telsiz yazı makinesi görülüyor

Nev - York metropolitan operası ve radyo

Nevyork Metropolitan operası dünyanın en meşhur ve pahalı operasıdır. Pek yüksek ücretler verildiğinden, Avrupanın en iyi muganni ve muganniyeleri bu opera idaresi tarafından angaje edilmektedir.

Şimdiye kadar Metropolitan operasından naklen radyoda opera temsili dinletilmesine müsaade edilmemişti. Opera idaresi Amerikan radyo şirketile aktettiği bir mukavelede büyük bir ücret mukabilinde ara sıra radyo ile opera temsillerini nakletmeğe muvafakat etmiştir.

Opera radyolarında gerek opera ve gerek kabarelerden nakledilen dans musikileri mukabilinde radyo şirketlerinden ücret alınmamaktadır. Zira radyo ile naklettirenlere radyo iyi bir reklâm yapmış oluyor.

Bükreş radyosunda..

Ayın 27 inci pazar akşamı Bükreş radyosunda Emmerich Kalman'ın eserlerinden "GRAEFİN MARİTZA" opereti dinlenecektir.

6 günlük program

(İstanbul saatine göre tanzim edilmiştir)

(İstanbul proğramı şirketten alınmaktadır. Hafta arasında değişiklikler vukua gelecek olursa gününde bildirilecektir.)

PAZARTESİ, 21.11.932

18 den 18,45 kadar Saz Vedia Riza Hanım). 18,45 den 19,20 kadar Orkestra, 19,20 den 19,45 kadar Fransızca ders (ilerlemiş olanlara mahsus). 19,45 den 20,30 kadar orkestra, 20,30 den 21 kadar Yesari Asım Bey. 21 den 22 kadar Saz (Aleko ve Yorgi Ef.lerin refakatilel Hikmet Riza Hanım), 22 den 22,30 kadar orkestra, ajans ve Borsa haberleri, saat ayarı.

VARŞOVA 1411 m.
13.15: Gramofon. 17.20: Fransızca ders. 17.35: Gramofon. 17.45: Konferans. 18.05: Piyano konseri. 18.40: Napoliye mahsus, İtalyan şarkıları. 19.05:Kafe-Konser. 21.05: Gramofon ile Bizet'nin eserlerinden "CARMEN" operası. 23.55: Dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.
18.05: Gramofon, ders. 19.05: Sigan musikisi. 20: Müsahabe. 20.45: Ernest Dohnanyi idaresinde operada verilecek büyük konseri nakil. 23: Haberler, Müteakiben: Mandits orkestrası. 24.20: Sigan musikisi.

VİYANA 517 m.
18: Josef Wever takımı. 20.30: "İSİMSİZ DİLENCİ" namında Robert Heger'in operası (Büyük operadan). 23.35: "Raket" isimli bir revü. (İstirahatlerde gramofon).

PRAĞ 488 m.
18.55: Gramofon, müsahabeler. 20.25: Mozart'ın eserlerinden piyano konseri. 21.05: Brüno'dan Yeni kabare numaraları. 22.05: Taganni (Klâsik parçalar). 23.20 Opera ve operet parçları.

ROMA 441 m.
18.35: Muhtelif aletler konseri. 21: Muhtelif. 21.50: Hafif musiki parçaları.

BÜKREŞ 394 m.
13.05: Gramofon. 18.05: Askerî bando. 19.15:Müsahabe. 19.30: Askerî bandonun devamı, müsahabe. 20.45: Gramofon. 21: Kuator konseri (Mozart'ın eserlerinden). 21.50: Harpa ile (solo) halk parçaları. 22.20: Kuator takımının devamı.

BRESLAU 325 m.
20.35: Gramofon. 21.05: Neş'eli varyete parçaları. 22.15: Mandolin konseri, müsahabeler.

SALI, 22.11.932

18 - 18,45: Makbule Hanım.
18.45 - 19,20: orkestra.
19.20 - 19,45: F. ders (müptedilere mahsus).
19,45 - 20 orkestra.
20-21 Hafız Ahmet Bey.
21-21,30 Muzaffer Hanım.
21.30-22 Nimet Vahit Hanım tarafından alafranga taganni.
22-22.30 Gramofon - ajans, borsa haberleri ve saat ayarı.

VARŞOVA 1411 m.
13.15: Gramofon. 17.35: Gramofon. 18.05: Senfonik konseri. 19.05: Kahvehane konseri. 20: Muhtelif. 21.05: Halk konseri. 22.10: Konserin devamı. 23: Taganni (opera parçalarından). 233.20: Hafif musiki ve caz.

BUDAPEŞTE 550 m.
18.35: Cazband (taganni iştirakle). 20.15: Kadınlar keman takımı. 22.05: Sigan musikisi (şarkı ile). 23.35: Opera orkestrası tarafından operet parçaları.

VİYANA 517 m.
17.45: İzi Gayger takımı (hafif parçalar). 20.35: Çift piyano ile parçalar. 21.15: Müsahabe. 21.35: Baden'den naklen mütenevvî neşriyat. 23.20: Gece musikisi ve dans parçaları.

PRAĞ 488 m.
18.55: Gramofon. 20.10: Ksilofon aletile fantaziler. 2135: Beethoven'den keman sonatları. 22.05: 4 aletli takımın konseri (klâsik parçalar). 23.20: Bando muzika.

BERN-ZÜRİH 459 m.
21.05: Senfonik konser.

ROMA 441 m.
18.35: Orkestra. 21.20: Gramofon, haberler. 21.35: Komedi. 23.05: Karışık konser.

BÜKREŞ 394 m.
13.05: Gramofon. 18.05: Romen ve diğer havalardan mürekkep konser. 19.15: Müsahabe. 19.30: Konserin devamı. 20: Müsahabe. 20.45: Gramofon. 21.05: Bükreş Athenum'undan naklen Haendel'in eserlerinden "MESS- Haendel'in eserlerinden "MESSİAS".

BRESLAU 325 m.
20.45: Fantazi akşam musikisi. 21.35: Baden'den naklen: Bütün Alman.

ÇARŞAMBA, 23.11.932

18-18,45 Mahmut Bey.
18,45 - 20 orkestra.
20-20,45 İnci ve Nuran Hanımlar.
20,45 - 21,30 Fikriye Hanım.
21,30-22,30 orkestra, haberler, borsa ve saat ayarı.

VARŞOVA 1411 m.
13.15: Gramofon. 17.30: Keza. 19.05: Kahvehane konseri. 20.05: Muhtelif. 21.05: Piyano - Keman- Viyolonsel konseri. 22.15: Piyano sonatları. 23.20: Gramofon ile vals ve hafif havalar. 23.45: Konferans. 24.05: Caz.

BUDAPEŞTE 550 m.
18.05: Radyo orkestrası. 20.35: Operadan naklen bir opera temsili (ismi bildirilmemiştir). Müteakiben Sigan musikisi. 24.50: Şarkılı dans musikisi.

VİYANA 517 m.
17.55: Schubert'in eserlerinden taganni konser. 19.10: Muhtelif. 21.05: Monolok. 22.05: Viyanalı bestekârların eserlerinden parçalar. 23.35: Londra'dan naklen: Ambrose takımının akşam konseri.

PRAĞ 488 m.
17.15: Hafif musiki. 18: Muhtelif. 21.05: Filharmonik konser. 23.20: Cazband.

ROMA 441 m.
18.35: Mütenevvî musiki. 21.05 Haberler - gramofon. 21.50: "Fata Marelba" isimli musikili temsil.

BERN-ZÜRİH 459 m.
20.50: Radyo orkestrası. 21.05: Keman ile sonatlar. 22.45: Ziter ve Gitar aletlerile parçalar.

LAYPZİG 389 m.
20.35: Brahms'ın asarından halk şarkıları. 21.05: Tiyatro. 22.20: Londradan naklen: Akşam konseri. Müteakiben Londradan dans musikisi.

BÜKREŞ 394 m.
13.05: Gramofon.14.05: Keza. 18.05: Radyo orkestrası. 19.30: Orkestranın devamı. 20.45: Gramofon. 21.05: Keman sonatları. 21.50: Bariton Serban'ın taganni müsameresi. 22.20: Beethoven'den piyano konseri.

PERŞEMBE, 24.11.932

18-18,45 Vedia Rıza Hanım.
18,45 - 19,20 orkestra.
19,20-19,45 İlerlemişlere fransızça ders.
19,45 - 20 orkestra.
20-20,30 Seniye hanım.
20,30-21 Darülbedayi artistleri tarafından skeç.
21-22 Tanburi Refik Bey ve arkadaşları.
22-22,30 gramofon, haberler ve saat ayarı.

VARŞOVA 1411 m.
13.15: Gramofon. 16.55: Gramofon. 18.05: Gramofon ile Beethoven'in eserlerinden. 19.05: Hafif musiki. 21.05: Keza, muhtelif. 23.20: Dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.
18.35: Konser. 19.35: Gramofon konseri. 21.05: Ernest Dohnanyi'nin idaresinde opera orkestrasının konseri. 22.50: Sigan musikisi. 24.05: Cazband.

VİYANA 517 m.
18: Gramofon (Brahms'ın eserlerinden). 18.50: Orkestra (gramofon ile). 19.15: Muhtelif müsahabeler. 20.40: Senfonik konser (Robert Heger'in idaresinde). 22.50: Charly Gaudrio caz takımı (muganni Dario Medina'nın iştirakile).

BERN-ZÜRİH 459 m.
21.05: Şarkılar ve fantazi parçalar (Georg Pankaloff'un iştirakile). 22.45: Mandolin takımı tarafından halk musikisi.

ROMA 441 m.
18.35: Orkestra konseri. 21.05: Havadisler, gramofon. 21.50: Askerî konser.

BÜKREŞ 394 m.
13.05: Gramofon. 14.05: Gramofon. 18.05: Karışık konser 20.35: Bükreş operasından naklen Beethoven'in eserlerinden "FİDELİO" operası.

LAYPZİG 389 m.
20.40: Kilise korosu tarafından halk şarkıları. 21.10: Dresden'in solist san'atkârlarından terekküp eden heyetin hafif musiki parçaları. 22.20: "Üç yaşında" isimli bir diyaloğ.

CUMA, 25.11.932

17-17,45 Müşerref Hanım.
17,45-18 gramofon.
18-19 Kemal Niyazi Bey ve arkadaşları.
19-20 orkestra.
20-20,30 Belkis Hanım.
20,30-21,30 Hanımlar saz heyeti
21,30 - 22,30 orkestra, haberler ve saat ayarı.

VARŞOVA 1411 m.
13.15: Gramofon. 17.35: Keza 18.05: Karışık konser. 19.05: Dans musikisi. 21.05: Müsahabe. 21.2: Klasik konser. 24: Dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.
18.05: Opera orkestrası konseri. 19.50: Jenö Pertis Sigan takımı. 20.50: Stüdyoda tiyatro. Müteakiben: Gramofon konseri. 24.20: Tagannili caz.

PALERMO 524 m.
18.35: Kahvehane konseri. 21.25: Gramofon. 21.50: "LA BOHEM" ismindeki Puccini'nin eserlerinden opera temsili.

VİYANA 517 m.
18: Çay musikisi (operet popurileri). 19: Muhtelif. 21: AMERİKA'dan naklen: "Amerikanın güne ait düşündükleri" mevzulu konferans. 21.20: "İndipohdi" isimli şiirli temsil. 23.35: Bar musikisi (keman, saksofon ve taganni ve diğer aletlerden mürekkep takım tarafından).

PRAĞ 488 m.
18.55: Kuator konseri. 20.10: Muhtelif. 21.50: "İKİ DUL KADIN" ismindeki opera temsili. 23.50: Caz.

BERN-ZÜRİH 459 m.
20.55: Bach'ın eserlerinden taganili parçalar. 22.10: İtalyan köylü şarkıları. 22.45: Kabare numaraları.

BÜKREŞ 394 m.
13.05: Gramofon. 14.05: Gramofon. 18.05: Radyo orkestrası. 19.30: Devamı. 20.45: Gramofon. 21.05: Filharmonik konser.

LAYPZİG 389 m.
20.35: Serenatlar konseri. 22.05: Haberler. 22.15: Theodor Blumer'in idaresinde neş'eli musiki. Müteakiben haberler ve gramofon plâkları.

CUMARTESİ, 26.11.932

18-18,45 Darüttalim musiki heyeti.
18,45 - 19,20 orkestra.
19,20 - 19,45 Müptedilere fransızca ders.
19,45-20 orkestra.
20-21,30 Darüttalim musiki heyeti.
21,30 - 22,30 orkestra - Ajans ve saire.

VARŞOVA 1411 m.
13.15: Gramofon. 17.30: Gramofon. 18.05: Gramofon ile senfonik konser. 19.05: Hafif musiki. 21.05: Operet parçaları. 23.10 Şopen'in eserlerinden konser.

BUDAPEŞTE 550 m.
18.35: Simi Kurina Sigan takımı. 19.50: Müsahabeler. 20.50: Mandits takımı'nın konseri (Fantazi ve valslar). 22.50: Mütenevvî orkestra konseri. 23.50: Misi Vörös Sigan musikisi.

VİYANA 517 m.
17.20: Yarım saatlik konser. 17.50: Müsahabe. 18.20: Gramofon ile meşhur eserlerden opera parçaları. 19.20: Bando muzika. 21.40: Amele birliği heyeti tarafından senfonik konser. 22,45 : Otto Römiş orkestrası tarafmdan vals ve operet parçaları.

PRAĞ 488 m.
18.55: Gramofon. 19.35: Almanca musiki neşriyatı. 20.40: Kabare musikisi. 20.40: Eski dans parçaları. 22.05: Benes bando muzikası. 23.20: Ostrava'dan: Varyete.

ROMA 441 m.
18.35: Gramofon ile dans parçaları. 21.50: "Fata Malerba" isimli musikili piyes.

BÜKREŞ 394 m.
13.05: Gramofon. 14: Keza 18.05: Karışık konser. 19.30: Konserin mabadi. 20.45: Gramofon. 21.05: Radyo orkestrası. 21.15: Taganni opera parçaları. 22.10: Radyo orkestrası.

BRESLAU 325 m.
20.20: Akşam musikisi. 21.05: Komik kabare numaraları. 23.45: Berlinden: Dans musikisi. 24.35: Londradan: Dans musikisi.

Pazar 27-11-932

18-18,45 Nihal Hanım.
18,45 - 20 orkestra.
20-21,30 Bedayii musikiye heyeti.
21,30 - 22 Mr. Goldenberg Koro heyeti.
22-22,30 gramofon ajans ve saire.

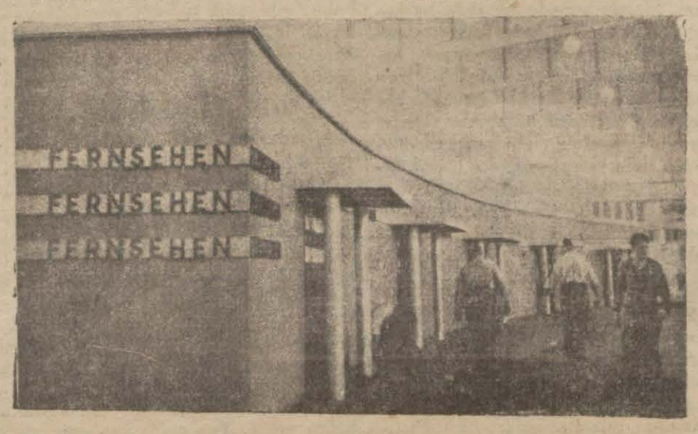

Uzaktan cismi nakletmeğe mahsus bır Alman atelyesi

İsmet Paşanın söylediği siyasî mühim nutuk

(Başı birinci sahifede)

açık olarak bulundurması lâzımdır.

Bir vatandaş, bütün vatanın mukadderatı üzerinde kendi şahsı için alâkadar oluyormuş kadar alâkadar olmak lâzımdır. (Şiddetli alkışlar.)

Cümhuriyetin vatandaşı, bütün vatanın işlerini tek şahsının hayatî işleri kadar alâka ile görmeli, bu vazifenin bütün işlerinin iyi bitmesini hevesle, endişe ile, helecanla takip etmelidir. Bu noktai nazardan cumhuriyet vatandaşının hayatı ve düşüncesi, bütün diğer devirlerden büsbütün başka bir şeydir. İmperatorlukta ve geçen zamanlarda vatanı idare edenler, onun mukadderatından mes'ul olanlar, onun iyi veya fena gitmesinden hesap verecek olanlar gibi bir zümre ve vatandaş kendisini onun içinde ayrı birşey zannedilirdi.

Mes'uliyet

Cümhuriyet vatandaşları, siz cümhuriyet vatandaşları, böyle düşünemezsiniz. Vatanın her işin de mes'ul olacaklar, siz kendisizsiniz. Herkes kendisini mes'ul ve hesaba maruz tutmalıdır. (Bravo sesleri, alkışlar).

Türkün vatanı

Hiç şüphe yoktur ki, Cümhuriyet Türkiyesinin bütün geçmiş devirlerden en esaslı farklarından birisi de millî bir devlet olmasıdır. Türkiyenin, Türkün devleti ve vatanı olmasıdır. (Bravo sesleri, alkışlar).

Bütün geçmiş asırlardan bir anda görülen ve daima görülecek olan esaslı bir farkımız budur. Bu memleket, Türkiyedir. Burada yaşayanlar, Türktürler ve Türk vatanperverliği ve Türk milliyetçiliği bu memleketin idaresinde, mukadderatında müessir ve hâkimdir. (Bravo sesleri, şiddetli alkışlar).

Türk vatandaşı kimdir? Devletin resmî kanunlariyle Türk milliyetçisine, Türk vatandaşına verdiği tarifte biz hakikaten, cidden samimiyiz. Türk milliyetçisi ve Türk vatandaşı olmak için bu memlekette yaşayan herhangi bir fertten anormal hiçbir şey istemiyoruz. Türk olmayı sevmek ve Türk olmayı kabul etmek, Türk milletine mensup olmanın verdiği bütün haklara malik olmak için kâfidir. (Bravo sesleri, alkışlar).

Kanunî vaziyet böyledir. İçyüzümüzde de samimi olan kanaatımız ve vaziyetimiz böyledir. (Bravo sesleri, alkışlar).

İftihar edilecek mazhariyet

Şarkta ve garpte memleketin her tarafında dolaştığımız zaman, kendisinin Türk olduğunu bilen, kabul eden herhangi bir vatandaşımın, her Türkün nail olduğu haklardan herhangi birisinde mahrum olmasından endişesine müsaade etmedim. Herkesi tatmin ettim ki, Türk olmağı iftihar edilecek bir mazhariyet olarak yürekten kabul eden ve öyle çalışan vatandaş benim gibi, benim bütün hukukum gibi her hakka malik olmak için bütün esbaba maliktir.

Bu kanaatımı heryerde söyledim ve bu sözlerimde gayet samimiyim. Böyle bir idare ve zihniyet devletin millî devlet ve Türk devleti olmasındaki esasları ancak kuvvetlendirir. Onun artmasına, genişlemesine ve yükselmesine hizmet eder. (Şiddetli alkışlar).

Malî ve iktısadî safha

Arkadaşlar, Cümhuriyetin ilk cümlede söylediğin mes'uliyet hissi, tatbikatta birçok hususiyetler ve geçen devirlerden birçok farklar gösterir. Bu farklardan mühim birisi de malî ve iktısadî saf hadadır.

Geçen asırlar, bu memlekette yaşayanların malî ve iktısadî saf hada vazifeleri, mes'uliyetleri olduğunu, hiç olmazsa amelî ve fiilî olarak kabul etmiyordu. Bu memlekette yaşayanlar, gerek doğrudan doğruya icraat ve mes'uliyet mevkiinde olanlar, gerek olmiyanlar, bu memleketin yolu, bu memleketin iymarı, memleketin sanayii veya ziraatı gibi bu memleketin bütçesinin intizam ve kifayetinde yani masraflarını koruyacak parasının tedarikinde kendi rolünü ve kendinin mes'uliyetini kavramıyordu. İymarda ümit, hariçten para getirilerek yabancı adamların bu memleketin iymarını düşünmelerine bağlı zan olunurdu.

Bu memleketin iymarını düşünmek, bunun içinde yaşayanların, yalnız onların ilk vazifesidir. Bunun aksini farzetmek bir insanın kendi evinin temizliğini, güzelliğini, genişliğini ve rahatlığını her şeyden evvel başka evlerde bulunanların vazifesi sanmak demektir.

Hayat, bir adam için, bir ev için böyle olmadığı gibi bir vatan için de böyle değildir. İşte bu kadar basit bir şeyin anlaşılması ve siyasette, idarede esaslı olarak gözönünde tutulması Cümhuriyete nasip olmuştur. Ancak Cümhuriyetin siyasetiyle bu memlekette sanayi için, yollar için ve hertürlü malî ve iktısadî inkişaflar için vatandaşların kendilerini evvelâ birtakım tedbirler düşünerek aktif bir surette memleketin mukaderatına müessir olmak vaziyeti hissedilmiştir. (Alkışlar)

Bu hissetmek yalnız ilmî bir karar mevzuu değildir. Bunu hissetmek bir siyaset takip etmektir. Birçok mes'uliyetler ve zahmetleri üzerimize almaktır..

Zahmet ve mes'uliyet üzere alınırken zamana mütevakkıf işlerin meydana getirilmesinde çok sabır lâzımdır. Çok tenkide göğüs germek ister. Tatbikatta mütemadiyen müşkülâtı yenmek lâzımdır. Amma gidilen yol o kadar tabii, alınan vazifeler o kadar esaslıdır ki, bugün artık, Türkiyenin iymarı herşeyden evvel vatandaşların vazifesidir. Sözünü anlamıyacak kimse kalmamış gibidir.

Yalnız o kadar değil, bu memleketin her işleri gibi malî ve iktısadî işlerinin düzelmesini de biz kendimiz düşünmeğe mecbur olduğumuz kadar başka birinin bizden evvel ve bizden ziyade düşünmesine de müsaade edemeyiz. Bu o kadar, hem bizim hakkımız, hem de bizim mecburiyetimizdir.

Sonra dahası var; nefsimize güvenerek söyliyebiliriz ki, Türkiye ye taallûk eden işlerin ana ve temel esasları ne olduğunu en doğru olarak biz Türkler biliriz. (Bravo sesleri ve şiddetli alkışlar).

Vesait meselesi başkadır

Sözlerim, memleketin iymarı ve inkişafı için munhasıran kendi vesaitimize bağlanmak manasında telâkki olunmamalıdır. Zaten böyle birşey hiçbir millet için varit olamaz. Sözlerim, memleketin malî ve iktısadî idare ve siyasetinde bu memleket evlâdının görüşü ve siyaseti asıl ve müessir olduğunu ifade etmek için tasrih edilmiştir. Vesait meselesi başkadır. Vesait içerden veya dışardan nereden olursa, vesait oarak kullanılır.

Bilgi sıkıntısı

Vatandaşın asıl vazifesi, vesait bulmak yolundaki gayretler arasında, asla gözden ayrımamalıdır. Bununla beraber, arkadaşlarım, size samimi olarak söyliyorum senelerden beri bu memleketin iymarı için çalışıyoruz. Bu nesil ve gelecek nesiller daha çok seneler çalışacaklardır.

Çektiğimiz sıkıntı, açık manasiyle, parasızlık değildir. Çektiğimiz sıkıntı bilgi sıkıntısıdır. (Bravo sesleri, alkışlar).

Asıl çektiğimiz sıkıntı buradadır (Alkışlar). Bilen, anlayan ve sonra ihtisas ile tatbik eden adamların elinde vesait ve para her gün mütemadiyen artar. Biz bunu millî hayatın inkişafında her sene aşikâr bir surette görüyoruz. Büyük iktısadî ve malî işlerde bilgimiz, anlayışımız ilerledikçe elimizde bulunan vesaitin de geliri o kadar artmaktadır. Bizim inkişafımızı, makul ve selim hislerle takip edebilenler için Türkiyede çalışmak hevesi de artmaktadır.

Hulâsa, millî hayatta herşeyden evvel bilgi lâzımdır.

Fakülte Reisi Beyfendinin, bu müessesede çalışan talebenin iyi çalışması, iyi öğrenmesi ve yetişkin olarak çıkmaları için müessesenin çok emek sarfettiğine dair olan teminatı beni çok müteselli ve mutmain etti. Ben, mekteplerimizde ve alelûmum bilgi müesseselerimizde yetişen arkadaşların iyi yetişmeleri lüzumunu anlatmak için mübalâğalı talepler yapmışlardır. Yine bu fakültede, diğer bir vesile ile söylediğimi, söz sırası geldiği için, tekrar söyliyeyim; ilim müesseselerimizin hakikî ilim müessesesi olması, hocalarımızın muktedir ve talebin çalışkan, hayatında bilgisini mütemadiyen arttırmağa azimli, işte bu zihniyette yetişmeleriyle bu memleketin hali ve atisi için en büyük servet ve en büyük kuvvet temin edilmiş olur. (Şiddetli alkışlar).

Arkadaşlar; ilimde eksik adamların toplanması, tamam adamlar vermez. Bin yarım ve bin cahil, bir yarımdan daha faydalı olamaz, fakat, daha zararlı olur. Bin yarım adam, bir tam adam değildir. (alkışlar)

İlim müesseselerinden çıkanlar daima iyi yetişmelidirler. Siyasette ve idarede en muzur şey, milletler ve cemiyetler için telâfisi en zor olan felâket, yarım bilgili adamların salâhiyet sahibi olmasıdır. (Şiddetli alkışlar).

İşte bu mülâhazalardır ki, fakültemizin reisi Beyin müessesenin ve talebenin, çalışması ve bilgiye hevesi üzerindeki sözlerinden çok müteselli ve çok mutmain olduğumu tekrar ediyorum. Sizinle senede bir defa hasbuhal ediyorum. Bu bana hukuk alemimize giren yeni unsurlarımızın kararlı, ateşli ve ümitle dolu olan mevcudiyetlerine, yakından temas etmek için kıymetli bir fırsat oluyor. Bununla beraber sizin müessesenizde ve sizin şahıslarınızda, memleketin bütün ilim müesseselerinde, her sene yetişmekte olan genç meslekdaşlarıma temas etmiş olduğumu kabul ediyorum.

Hususî bir nokta

Size söylediklerimi bütün yetişen genç neslimize söyleyorum.

Arkadaşlar, şimdi sizin mesleğinize hususî bir noktadan temas etmek isterim. Benden evvel söyleyenler mevzuun güzel münasebetini düşünerek hakimin yüksek vasıflarını tebarüz ettirdiler. Hakim vazifesi, elbette cemiyet hayatı içinde en yüksek işlerden birisidir. Hep biliriz ki, milletlerin birbirine karşı olan münasebetlerinde, birinci derecede itibarda olan milletlerin miyarı, icapederse onların mevcudiyetleri için, hayatlarını feda edecek kadar gözleri pek sinirleri sağlam olmasiyle ölçülür. Evet, milletler arasında birinci derecede itibara lâyik olanlar, kendi mevcudiyetleri için, icapederse hayatlarını feda etmeye her an hazır bulunanlardır. (Alkışlar).

Hâkimlik

Bu kabiliyet, milletlerin en yüksek evsafının ifadesidir. Hâkimlik,bu kabiliyet kadar yüksek birinci derecede yarıdılış ister.

Arkadaşlar, Türk milleti hâkim olmak kudretininde tabii ve fitri olan selâhiyetinde tarihin ve bugünkü dünyanın tanıdığı en büyük milletlerden biridir. (Bravo sesleri alkışlar.)

Hâkimlik güç bir şeydir. İki kişinin ve bir çok kişilerin bir çok ahvalde tam kanaatle haklı olduklarını iddia ettikleri dolaşık meselelerde bir kişinin ortaya çıkıp hepsini dinledikten sonra nihayte kendisinde bir kanaat hasıl edecek o kanaatı hüküm, emir ve milletin iradesi şeklinde ilân etmesi için büyük kabiliyet lâzımdır. Bu kabiliyet, Türk milletinin hususiyetlerinde bir bizim milletimiz hakim olarak dünyanın her hangi bir milletine karşı zerre kadar maduniyet kabul etmez. (Bravo sesleri alkışlar).

Geçmiş zamanların şu veya bu mutalealarında eksik görülen şeyler, aslâ hakim olmak kudret ve selâhiyetine alınmamalıdır. Tatbik oluna gelmiş usulleri kanunların ve siyasî, idarî bir takım şeylerin hale uygun, maksada kâfi olmaması yolunda aranmalıdır. Bu kısa hulâsayı hâkimin vaziyeti ve şahsiyeti üzerinde yapmaktan maksadım, genç arkadaşlarımı mesleklerinde en yüksek hâkim olmak için kendi karşılarına çıkacak eksikleri mütemadiyen görmeğe, taşhih etmeğe ve taşhih ettirmeğe çalışmaları için teşvik etmektir. Büyük vazifenin ifasına başlarken genç arkadaşlar bu sahada en yüksek ve en muhterem muvaffakiyetleri kazanmağa namzet oldukları lerimizde emniyet ve dost hayatı tenı kabul etmeli, tesadüf edecekleri eksiklerin usullerde, kanunlarda alınan tedbirlerin kâfi derecede uygun olup olmamasında velhasıl taşhihi zalesi kabil şeylerde olduğunu bilmelidir. Böyle bir istikamete zihniyetlerinizi sevketmek isteyorum.Hakim mesleğinin ve umumiyetle hukuk aleminin ve adliyenin terakki etmesi için memleketin ihtiyaçlarına temamen uygun bir hale gelmesi için cümhuriyet, senelerdenberi çok emek sarfetmiştir ve daha çok emek sarfedecektir. Bu bir mücadeledir. İlerleemk ve daha iyi olmak için bir mücadeledir ki sizin, yeni yetişen genç arkadaşlarımızın, hizmetleriyle muvaffakiyetlerimiz daha bariz, daha ileri olacaktır.

Günün meseleleri

Arkdaşlar, hayata atıldığınız bu sene gerek millî hayata, gerek beynelmilel hayatta mühim hadiselerle doludur. Size, cümhuriyet Türkiyesinin umumî bünyesini söylediğim gibi bugün, içinde bulunduğumuz meseleler içinde bir iki kelime söylemek isteyorum. Türkiyenin dahilî ve haricî vaziyeti, milletlerin hayatı müşkülâtsız olmaz. Her milletin kendisine göre ve diğer milletlere nisbetle bir çok meseleri olması, sonu gelmiyecek olan bir vaziyettir.

Yeni bir çok meseleleri olması, milletler için tabiî olan hayattır. Böyle olmak beraber cesaretle söyleyebiliriz ki; Türkiyenin içinde bulunduğu dahili ve harici vaziyet bizi aslâ endişeye sevketmiyecek olan bir vaziyettir. Çok sevineceğiz, mağrur olacağımız gibi mübalâğa ile ifade edici tedbirlerden kaçılmak için, halimizi endişe etmiyeceğimiz bir vaziyet şeklinde ifade ediyorum.

Milletimizin diğer milletlerle olan münasebatı ise, hemen pek az devletlere nasip olan dostane ve emniyet müstenit oldukça salim bir halde kabul olunabilir.

Tarihî hatıralar

Arkadaşlar; bir, tarihî hatıralardan bahsedildiği zaman tabii bir çok milletler ile muhtelif vaziyetlerde karşı karşıya bulunduğumuzu daima hâtirlayabiliriz. Memleketimizin coğrafi vaziyeti ve beynelmilel ceryanların asırlardanberi aldığı türlü istikametler, Türk milletini bir çok saf hamarda ve sahnelerde hemen dünyanın her milletiyle her türlü temasa getirmiştir. Biz, muharebe halinde bulunduğumuz tarih ve hayat safhaları gibi, sulh halinde yaşadığımız hayat ve tarih safhalarını da millî karakter olarak daima, açık ve göğsünüz kabarmış olarak zikredebiliriz.

Millî karakterimiz

Arkadaşlar; millî karakterimizin şayanı dikkat bir sinası şudur;

Biz muharebeye giriştiğimiz milletlerle kendi mevcudiyetimiz için muharebe etmişizdir. Hele son asırlarda yüzde seksenden fazla ahvalde muharebe vaziyetimiz budur. Onun içindir ki, muharebe halinden çıkıpta sulh münasebetine girdiğimiz milletle sulh için, dostluk için, hakiki emniyet ve hakiki temayül görünce muharebe zamanına has olan düşmanlıktan kafalarımızda aslâ eser kalmamıştır. Yne onun için yeni şeraitte ciddî ve samimî dostluğuna inandığımı: milletler kalbimizde ve siyasetimizde en yakından ve en candan dostumuz olmak mevkiini kazanmışardır. (Alkışlar).

Sizin millî karakteriniz sizin, gerek mücadele ve gerek sulh hayatında insanlar gibi milletlerinde yekdiğerine inanarak, yekdiğerini aldatmiyarak, yaşaması lâzım geldiğine olan millî itikadımız bizim harici siyasetimizde dürüst olmaktan başka bir istikamet takip etmemize aslâ müsait değildir. Çünkü nihayet bizim tatbik edeceğimiz dahili ve harici siyaset sizin gibi her şeyi anlayan ve cemiyet içinde mesuliyet sahibi olduğunu kabul eden vatandaşlarımızın anlamasına ve teşvik etmesine bağlıdır. Onun için millî karakter, harici siyasetimizin vazifelerinde dürüst olmamızı birinci derecede amirdir. Demek ki, biz aslâ aldatmaya taraftar değiliz ve zaten buna istidadımız yoktur.

Politikamız, fikirlerimiz ve dostluklarımız her millete temas ettiği safhada nasıl söyleyorsak, iç yüzünde vaziyet öyledir. Bittabi her siyasette karşıdan da ayni derecede dostluk, ayni derecede inandırmak hassalarını bekleriz. Zaten emin olabilirsiniz ki, aldatmak emelini ve siyasetini takip etmek, bu asırda ne haricî ve ne dahili siyasette mümkün değildir. (Bravo sesleri ve alkışlar.)

Kendisini çok akıllı, çok mahir zanneden bir adam veya bir devlet, bütün dünyada aldatacak adam veya millet bulamaz. O devirler geçmiştir. (Alkışlar).

Onun için biz en doğru siyaseti, millî karakterimizin sevk ettiği tabii yolda bulduk. Söylediğimiz gibi olmak ve söylenildiği gibi almak çok dikkatli ve çok müteyakkız olarak bu politika ile hemen bütün komşularımızla, bahusus bizim ihtilâf halinde bulunmamız ötedenberi mükadder farzedilen milletlerle münasebetimin ettik. Böyle bir siyaset ile komşularımız bizden emniyet, huzur ve itimat vermiş olduğumuzu saklamayız.

Millî hayatta, bütün hayatımızda hepimiz bunu hissederiz.

Dahilî siyaset

Arkadaşlar; Dahilî siyasette vaziyetimiz emin olabilirsiniz ki; her sene bir sene evvelkinden çok daha iyi ve çok daha kuvvetlidir. Size malî ve iktisadî hayat itibariyle değil, münhasiran dahilî siyaset itibariyle söyleyoruz. Memleketin asayişi, emniyeti vatandaşların itimadı, kanunların yazılı olduğu gibi tatbikatı ve bütün vatanın Türk milletinde, Türk devletinde ısınmış ve kaynamış olmak telâkkisi her sene bir evvelkinden gözle görülecek el ile tutulacak kadar açık, ileri, kuvvetlidir. (Alkışlar.)

Şark seyahati

Memleketin şarkında ve garbında dört köşesini her sene hiç olmazsa bir iki defa dolaşırız. Bu sene şark vilâyetlerinde bir çok yerleri gezdim. Türk devletine olan merbutiyeti ve Vatandaşın Türk milliyetine ve karşı olarak Türk devletinin ve Türk kanunlarının vatanın her köşesinde mer'i olmak nufuz ve kudreti bariz bir surette göze çarpmaktadır.

Arkadaşlar; Bizim çektiğimiz cümhuriyet devrenin çektiği sıkıntılardan birisi sizin huzurunuzda her hangi bir mesele nasıl mevzuubahs olabiliyorsa bu meseleyi vatanın her hangi bir köşesi de ayni suretle mevzuubahs edebilmek mükellefiyetini duyduğumuzdandır. Bu bidayette sıkıntı olarak görüldü, Belki bugün de bazı yerler için sıkıntı sanılabilir. Mahsus kelimesiyle söyledim amma yakın bir zamanda çünkü senelerin coğu yüzde yetmiş, seksen, doksanı gitmiştir. Yakın bir zamanda memleketin her tarafında millî işlerin ayni surette görülmesi, Ankarada olduğu kadar tabii bir hal olacaktır. Bu sene seyyahatlarımdan iki esaslı intiba ile döndüm. Biri vatandaşların Türk devletinde kendisini alâkadar görmek hissi, çok terakki etmiş ve çok kaynaşmış bir haldedir. Diğeri bizim millî mefkûrde ve dahili siyasete icap eden tedbirleri hem vakit geçirmeden, hem doğru olarak bulmakta isabet ettiğimizin senelerle mütemadiyen teeyyüt etmesidir.

Malî ve iktısadî meseleler

Arkdaşlar, size günün yakın malî ve iktisadî mesellerinden tekrar bahsetmeliyim. Malî ve iktisadî meselelerde, mesuliyet adamı olarakson buhran senelerindenberi halletmeğe çalıştığımız muadele iki cepheli idi. Birisi bu memleketin yeni şerait içinde asgari mali kudreti vergi vermek ve bütçe yapmak kudreti, nedir? Ötekisi, bu memleketin yeni şerait içinde ihracatı ne mıktar olacaktır? Senelerdenberi bu iki rakkamın peşinde koşuyoruz. Hiç olmazsa bir kaç senedenberi halletmeğe çalıştığımız muamma budur. Çünkü 928-929 senesinden itibaren bütün dünyada şerait değişince tenzilât yapmağa başladık. Bu seneki bütçeyi geçen seneden az yapmak için ne kadar tasarruf yapmışsak ertesi seneki bütçeyi yaparken de o kadar tasarrufa mecbur kaldık. Dünya buhranı, ayni zamanda, memleketin ihracat kudretini her sene tahminden başka türlü tecelli ettiriyor.

Bu sene iyi ve hayırlı bir alâmet olarak diyebiliriz ki malî tahminatımız artık tahakkuk edebilecek sahaya giriyor. Bütçe tahminatını tamamen tahakkuk ettirmesek bile artık tedbiri suhulele bulunabilecek bir sahaya sokmuş oluyoruz. Bununla beraber ümidimiz kuvvetlidir ki, bütçe tahminat tahakkuk ettirecğiz. Anlalı hayatını uydurmak için tedbir almakta geri kalanlardan değil, ileride olanlardan ve en çok muvaffak olanlardan birisi de biz olacağız. Anşılıyor ki, yeni şeraite devletin macak diğer mesele memleketin emin olarak yeni şeraitte yapacağı icraat mıktarı nedir meselesi, mali mesele kadar tavazzuh etmedi, henüz bu anaşılmadı. Fakat her şeyi olduğu gibi söyleyen bu izahatım size gerek malî gerek iktisadî sahada meselelerimizin, kabiliyetlerimizin dahilinde meseleler olduğunu gösterecektir.

Arkadaşlar, malî ve iktısadî sahada bizim çok memleketten ve çoh milletten farklı olan vaziyetimiz hayırlı ve güzel vaziyetimiz şudur, bunu siz genç arkadaşlarım, bilhassa en iyi anlayarak göz önünde tutmalısınız. Biz bu aldığımız tedbirlerde geçiçi bir sıkıntıya asgari bir hat tayin ediyoruz. Bunu, suhuletle bulacağız. Bizim malî ve iktısadî sahada istikbalimiz gözlerin kavrayamaya cağı kadar ileri, yüksek ve geniştir. Biz tedbirlerini bitirmiş artık alınan, kurulan cihazin ve düzenin tutulmaması sıkıntısı yüzünden istirap çeken, atisinin ne olacağını bilmeyen bir millet değiliz. (Alkışlar).

Biz geçiçi buhranlar içinde bir defa tedbirlerini bulup dayandıktan sonra her sene ilerilemek için şahsi, zengin olmak için membaı, çok çalışmak için bir çok işleri olan, daima ilerleyecek, daima kuvvet bulacak ve gelecek senelerin bu senelerden daha müreffeh olması için bütün şeraite malik olan bir milletin evlatlarıyız. (Bravo sesleri alkışlar.)

Fabrikalar

Biz fabrikalar açıyoruz ve açacağız. Çok yerde açılmış fabrikalar mahsullerini satacak adam bulamamaktan muztariptir. Amma bizim açacağımız fabrikaların mahsulâtına vatandaştan kâfi derecede müstehlik yerinde hazır duruyor. Fabrikalarımız yaşamak için bütün şeraite maliktir. Sanayide böyle olduğu igibi, imar işinde, yollarda, ziraatte, her sahada böyleyiz. Beni hariçten dinleyecek bir adam ilerlemiş, tarakki etmiş, bir çok milletlerden tesadüfen geri kalmış olmayı bir nimet saydığımı zannedebilir. Asla böyle bir zihniyette değiliz. Geride kalmak, bütün hayatta her şey için bir kusurdur. Amma bunun mes'ulü biz değiliz. Biz bunun yalnız istirabını çektik. Geçen asırlarda geride bulunmuş olmaktan Cumhuriyet neslinin, Cumhuriyet adamlarının asla bir sucu yoktur. (Bravo sesleri alkışlar).

Ben şimdi emri vakiin tasviri veya mes'uliyeti ne olursa olsun bununla iştigal etmiyorum. Biz emri vakin ve mevcut halin gelecek seneler için bize verdiği vaziyeti tasavvur ediyoruz. Bu vaziyet emniyet, refah, kuvvet ve yükselmedir.

Arkadaşlar, görüyorsunuz ki sizin bu bayram gününüzde sizinle emniyetli ve ümitli bir istikbal için — mübalâğa ile o tabiri kullanayım — hayalât denilebilecek iyi tahminlerle dolu taşkın bir neş'e ile konuşuvorum.

Benim bu halim sizin bütün çalışma ömrünüzde bir hatıra olarak zihinlerinizde kalsın. Sizden genç meslekdaşlarımızdan istediklerimiz bütün hayatımızda neş'ede; ümitte, çalışma hevesinde ve bu memlekete hizmet etmek aşkında bugün iş başında bulunanları, bizi, hepimizi, gölgede bırakmanızdır. (Bravo sesleri ve sürekli ve şiddetli alkışlar.)

İktısat Konferansı

Bir gazeteye göre konferans toplanmıyacaktır

LONDRA, 20.A.A. — Sunday Express, cihan iktisat konferansının iç tima etmiyeceğini haber vermektedir.

Bu gazete, yazıyor ki:

Bu konferans, nisandan evvel toplanmıyacağından birçok zevat ve bu meyanda bizzat M. Mac Donald, artık bu konferansın hiç bir faidesi olmıyacağı telâkkisinde bulunmağa mütemayil görünmektedirler. Binaenaleyh, projeye terkedilmiş nazarile bakılması mümkündür.

Hamdi Bey geliyor

ANKARA, 20 (Milliyet) — Liman şirketi müdürü Hamdi Bey bir hafta sonra avdet etmek üzere İstanbula avdet etmiştir.

Aşı istasyonları

İlk mekteplerde kızıl aşısı tatbikatma devam edilmektedir. Bunun için Beyoğlunda 5, Beşiktaşta 2, Fatihte 1, Eminönünde 2, Kadıköyünde 1, Bakırköyünde 1 olmak üzere on iki ekip teşkil edilmiştir. Mektepler haricinde bulunan çocuklara da aşı tatbikı için tesis edileceğini yazdığımız istasyonlar da yakında işe başlayacaklardır.

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden:

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan ecnebî vapur şirketlerinden İtalya tabiiyetli Loit Triyestino — Flotte Riunite Loit Triestino —Maritima İtalyana E.— Sitmar— Lloyd Triestino " Flotte Riunite Lloyd Triestino, Maritima İtaliana et «Sitmar» Anonim şirketi bu kere müracaatla müştereken ifayı vekâlet ve müştereken imza etmek ve mumaileyhimden birinin gaybubeti veya mazereti halinde umumî acentalık mümeyyizlerinden Mario Pederzolli veledi Enriko Efendi ile diğer vekil imza eylemek ve şirket namına yapacakları işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzre Mösyö Arturo Bonetta'yı Türkiye umumi mümessilliğine ve Mösyö Marsello Kampaner veledi Pilâçodo'yu da mümessil muavinliğine nasp ve tayin eylediğini bildirmiş ve lâzımgelen vesikayı vermiştir. Keyfiyet kanunî hükümlere muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

3 üncü kolordu ilânları

Üçüncü Kolordu Topçu taburunun Davutpaşa kışlasında 100 araba gübresi satılıktır. İhalesi 23-11-932 çarşamba günü saat 15,30 dadır. Taliplerin vaktinden evvel komisyona müracaatları. (951) (6140)

* * *

Kolordu ve Birinci fırka kıtaaları ihtiyacı olup pazarlıkta bulunan 66000 kilo patatese talibi tarafından teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden, ihalesi 23-11-932 çarşamba günü saat 16 ya tehir edilmiştir. Taliplerin vaktinden evvel komisyona müracaatları. (950) (6139)

* * *

Kolordu kıtaatının ihtiyacı olup pazarlıkla satın alınacak olan 150 kilo çaya talibin teklif ettiği fiat pahalı görüldüğünden ihalesi tehir edilmiştir. İhale 23-11-932 çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin vaktinden evvel komisyona müracaatları. (948) (6137)

* * *

Aşağıda cinsi ve mikdarı yazılı askerî bando aletlerinin tamiri ve parçalarının tamiri kabil olmayanların tecdidi ve ayrıca yeni olarak alınacak bir âletin pazarlıkla münakasaya konmuştur. İhalesi 21-11-932 pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin o gün ve saatten evvel komisyona müracaatları. (944) (6133)

Tamir	Adet
Büylü	1
Trombon	2
Bas	1
Davul	1
Yeniden alınacak	Adet
Alto	1
Klarinet kamışı	30
Saksifon kamışı	10
Davul derisi	2
Trompet derisi	2
Trompet değneği çift	2
Bariton ağızlığı	2
Klarinet güderisi	200
Nota kâğıdı "14 çizgili"	200

* * *

Kolordu ve Birinci fırka kıtaaları ihtiyacı için pazarlıkla satın alınacak olan 3000 kilo kırmızı mercimeğe talip çıkmadığından ihalesi 23-11-932 çarşamba günü saat 16,30 a tehir edilmiştir. Taliplerin vaktinden evvel müracaatları. (947) (6136)

* * *

Birinci Fırka kıtaatı ihtiyacı için (200,000) kilo un kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 29/11/932 tarihine müsadif salı günü saat 10 da yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak etmek için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (915) (5881)

* * *

Kolordu ve birinci fırka kıtaatı ihtiyacı için 3000 kilo gaz yağı pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 23-11-932 çarşamba günü saat 14 tedir. Şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak etmek için o gün ve saatten evvel komisyona müracaatları. (952) (6155)

* * *

Birinci fırka hayvanatı ihtiyacı olup kapalı zarfla münakasaya konulan iki yüz bin kilo yulaf Ankarada ilân edilmediğinden ihalesi tehir edilmiştir. Mezkûr 200,000 kilo yulaf kapalı zarfla münakasada olup ihalesi 14-12-932 çarşamba günü saat 10 da yapılacaktır. Şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyona müracaatları. (953) (6156)

Dr. Operatör

Hasan Hüsnü

Osman beyde Rumeli caddesinde Pellegrini apartımanına naklolmuştur Muayene 2-6.Tel.43925

Beyoğlu birinci sulh hukuk hakimliğinden: Zemzem ve Emine hanımlar vesairenin şayian mutasarrıf oldukları Kasım Paşada cami kebir mahallesinde Kesim oğlu sokağında bir sakaf altında 50 metro murabba saha üzerinde 550 lira kıymetinde iki hanenin icra kılınan açık arttırma neticesinde 250 lira bedel ile talibi uhtesinde olup ikinci arttırmanın dahi 13-12-932 salı günü saat 16 da icrası mukarrer olduğundan talip olanlarının bu hususta fazla malûmat almak üzere 370-931 dosya numarasile mahkemeye müracaatları ilân olunur.

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: Mahcuz ve satılmasına karar verilen muhtelifülcins elbiselik kumaşların ikinci açık arttırması 23-11-932 çarşamba günü saat bir buçukta Sandal bedesteninde icra edileceğinden talip olanların mahalli ve yevmü mezkûrda bulunmaları ilân olunur.

Eyüp sulh icra memurluğundan: Bir borcun temini istifası zımnında tahtı hacıza alınan bir la'umana bir büfe bir ayna bir konsol ve bir sahibinin sesi gıramofon makinesi ve balık ağları bil müzayede açık arttırma suretile satılacağından 27-11-932 tarihine müsadif pazar günü saat 13 te Kınalı adada iskele caddesinde Hanparküçükyan efendinin hanesi önünde hazır bulunmaları ilân olunur.

Eyüp sulh icra memurluğundan: Bir borcun temini istifası zımnında tahtı hacıza alınan bir karyola bir masa bir ayna bir konsol ve bir küçük ayna ve iki fernoz ve bir hali ve bir büyük balık kayığı 27-11-932 tarihine müsadif pazar günü saat 10 da Kum kapıda deniz sokağında Kirkor küçükyan efendinin hanesi önünde bil müzayede açık arttırma suretle satılacağından talip olanların mezkûr tarih ve saatte mahalli mezkûrde hazır bulunmaları ilân olunur.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan: Temamına 27472 lira 50 kuruş kıymet taktir edilen Emin önünde Hoca paşa mahallesinde Dervişler Nöbethane sokağında 2 mükerrer 9,15-22 numaralarla murakkam 166-5 metre murabbai dükkân müştemil bir bap apartmanın 24 hisse itibariyle 9 hissesi açık artırmaya vazedilmiş olup 4-12-932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 29 kânun evvel 932 tarihine müşadif perşembe günü saat 14 ten 17 ye kadar dairemizde açık artırma ile satılacaktır. Artırmaya iştirak için satılan hisseye musip kıymetli muhammenenin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi alınır, müterakim vergiler ile belediye resimleri vakıf icaresi müşteriye aittir. 1424 numaralı icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususiyle faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrâkı müsbiteleriyle bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadaların işbu maddeyi kanuniye ahkâmına göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 932-431 dosya numarasiyle memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Dr. A. KUTiEL

Karaköy, Börekçi fırını sırasında 34

Şimdiden tedariki mümkün iken bilâhara
Teessüfe Mahal Bırakmayınız.
büyük ikramiyesi 500,000 lira olan Yılbaşı piyangosu için biletinizi
KADER
gişelerinden almayı ihmal etmeyiniz. Sizin ve ailenizin saadetini temin etmiş olabilirsiniz.
Kader gişeleri | İstanbul, Eminönü No. 4 Beyoğlu, İstiklâl caddesi 109

Nafıa Vekâleti

Satınalma Komisyonundan:

110,000 adet kayın yol ve 1014 adet kayın makas traversi kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

Münakasa 11/12/932 tarihine müsadif Pazar günü saat 15 de Nafia Vekâletinde icra edilecektir.

Taliplerin carî seneye ait Ticaret Odası vesikası ve teminatı muvakkatelerile birlikte ayni gün ve saatte Komisyona müracaat etmeleri lâzımdır.

Taliplerin bu husustaki şartnameleri birer lira mukabilinde Ankara Nafia Vekâleti Levazım müdürlüğünden, İstanbul'da Haydarpaşa'da Liman İşleri Müdürlüğünden tedarik edebilirler. (6121)

Gedikpaşada Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Ambalâj için "240" adet bez torba "300" adet tahta kutu "100" kilo talaş 22/11/932 salı günü saat 15 ten 16 e kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin mezkûr gün ve saatte komisyonumuza müracaatları. (6149)

İstanbul Belediyesi İlânları

Tephirhaneler memurları için yaptırılacak 39 takım elbise ve serpuş kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak üzere her gün Levzım Müdürlüğüne müracaat etmeli, münakasaya girmek için de 47 liralık teminat makbuz veya mektubu ile teklif mektuplarını 12-12-932 pazartesi günü saat 15 e kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler. (6151)

Fatih yangın yerinde 42,62 metre murabbaı arsa: T. 10 Lira
Cihangir yangın yerinde 39,27 metre murabbaı arsa: T. 29,5 "
Kasımpaşada 22,68 metre murabbaı arsa: T. 21 Lira

Yukarıda yazılı arsalar satılmak üzere açık müzayedeye konulmuştur. Talip olanlar tafsilât almak için hergün İevazım müdürlüğüne müzayedeye girmek için de teminat makbuz veya mektubu ile 12/12/932 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimî encümene müracaat etmelidirler. (6153)

Istanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

İstanbul ve Galata cihetindeki Gümrüklerin sobaları için altı yüz yetmiş sekiz çeki kesilmiş meşe odunu ile yirmi beş bin kilo mangal kömürünün alenî münakasa ile mübayaası mukarrer dir. Taliplerin şartnamesine ittilâ husulile beraber 240 liradan ibaret teminatı muvakkateyi hamilen 5-12-932 pazartesi günü saat on dörtte Başmüdürlükteki mübayaat komisyonuna müracaatları. (6097)

Istanbul Gümrükleri Başmüdürlüğünden:

Başmüdürlük kalöriferi için 150 ton lavemarin kömürünün alenî münakasa ile mübayaası mukarrerdir.

Taliplerin şartnamesine ittilâ husulile beraber 166 liradan ibaret teminatı muvakkateyi hâmilen 5/12/932 pazartesi günü saat on dörtte Başmüdürlükteki mübayaa komisyonuna müracaatları. (6096)

Devlet Demiryolları İdaresi İlânları

1225 adet bandajın kapalı zarfla münakasası 29 Birinci Kânun 932 perşembe günü saat 15 te idare binasında yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (6006)

120 ton petrol, 10 ton piz gaz, 10 ton benzin, 400 ton rezidü ve 50 ton sürşoför yağının kapalı zarfla münakasası 7 birinci kânun 932 çarşamba günü saat 14,30 da idare binasında yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (6045)

Umumî tarifelere tevfikan nakliyat yapılmak üzere, inşaat işletmesine açık bulundurulan Ulukışla-Niğde hattı üzerinde salı ve perşembe günleri Ulukışladan çarşamba ve cuma günleri Niğdeden birer muhtelit katarın tahrik edildiği ve bu kısım üzerindeki Kareler, Bor ve Niğde istasyonlarile şebekenin sair istasyonlarile İzmir - Kasaba ve Adana - Nusaybin şebekeleri istasyonları arasında yapılacak yolcu, bağaj, mesajeri kolileri ve eşya nakliyatına 21-11-932 tarihinden itibaren, şeraitine tevfikan tenzilli hususî tarifelerin de tatbik edileceği ilân olunur. (6098)

Yüksek Mektepler Mübayaat Komisyonu Riyasetinden:

Mülkiye mektebi talebesi için diktirilecek olan 120-125 takım elbise alenî suretile münakasaya konulmuştur.

Taliplerin mektep müdürlüğüne ve münakasaya iştrak için 30-11-932 çarşamba günü saat ikide Fındıklıda güzel san'atlar akademisinde mübayaat komisyonuna müracaatları ve teminat akçelerini daha evvel mühasebe veznesine yatırmaları ve münakasanın saat üçe kadar devam edeceği ilân olunur. (5887)

Tasarruf, Dirlik ve düzenlik kaynağıdır.

TÜRKİYE KUMBARALARI

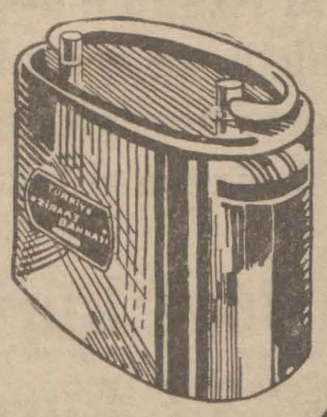

BIR KUMBARA ALINIZ

ZİRAAT BANKASI

Her gün biraz para biriktiriniz!

BİÇKİ ve DİKİŞ Mektebi: Tarihi tesisi 1927

Maarif Vekâleti celilesinin müsaadesini haiz biçki ve dikiş muallimesi Paris akademisinden mezun Kliö Mavromati en son Fransız ve basit bir usul tevfikan tedris etmektedir. Amelî dikiş bilenler bir mah zarfında ve bilmeyenler üç mah zarfında hendese ile tayyör, tuvalet imalini öğrenebilirler. Mektepçe verilen diplomalar Maarif Vekâletinden kabul ve tasdik olunur. Dersler Kânunuevvel iptidasında başlıyacaktır. Taliplerin Beyoğlunda Yeni Çarşı, Faik paşa caddesinde Fazilet apartmanın 6 mcı katında 6 No. lu daireye her gün 9-12 ve 1-4 e kadar müracaat etmeleri.

İstanbul asliye mahkemesi birinci ticaret dairesinden: İstanbul Hava Gazı- Elektrik ve Teşebbüsatı Senaiye - Türk anonim şirketi tarafından Galatada Merkez Rıhtım hanında Mavridis Lefteryadis yazıhanesinde mükim Neva vapuru kaptanı Yerasimos Teofidos efendi aleyhine 928-1860 dosya No. sile ikame olunan tazminat davasının esnayı muhakemesinde ilânen tebliğata rağmen gelmeyen Kaptan Yerasimos Teofidos efendi hakkında ittihaz olunğıyap kararının ilânen tebliğine karar verilmiştir. Bilcümle muamelât ifa ve mürafaalar icra edilerek dava hüküm derecesine gelmş olduğundan müddeaaleyh kaptan Yerasimos efendi işbu karara tarihi ilânın ferdasından itibaren beş gün zarfında itiraz etmediği ve tavin edilen 21-1-933 tarihine müsadif cumartesi günü saat 13,30 te mahkemeye gelmediği takdirde vak'aları kabul ve ikrar etmiş addile bir daha mahkemeye kabul olunmıyacağı ilân olunur.

İlân

İstanbul 5 ci icra memurluğundan: Mahcuz olup paraya çevrilmesi mukarrer iki adet kırım ineği 27-11-932 pazar günü saat 11 den itibaren Fatih Atpazarında birinci açık artırması yapılacağından taliplerin lüzumu müracaatları ilân olunur.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

46.800 Kilo ekmek: Açık münakasası _ 22 Teşrinisani 932 salı günü saat 11 de
170,000 Kilo ekmek: Kapalı zarfla munakasası: 22 Teşrinisani 932 salı günü saat 13,5 ta.
11,196 Kilo süt- Açık münakasası: 22 Teşrinisani 932 salı günü saat 15 te.
13,140 Kilo Sığır eti) Kapalı zarfla münakasası: 23 Teşrinisa-
2,632 Kilo Kuzu eti) ni 932 çarşamba günü saat 11 de.
28,125 Kilo Sığır eti) Kapalı zarfla münakasası: 23 Teşrinisa-
1,500 Kilo Kuzu eti) ni 932 çarşamba günü saat 13,5 ta.
30,000 Kilo Yaş sebze: Açık münakasası- 23 Teşrisani 932 çarşamba günü saat 15 te.
11,000 Kilo Yaş sebze: Açık münakasası: 23 Teşrinisani 932 çarşamba günü saat 16 da.

İstanbul ve Heybeli Deniz müessesatının ihtiyacı olan yukarıda cins ve mikdarı yazılı malzemeler aşağıda hizalarındaki gün ve saatlerde münakasaları yapılacağından şartnamelerini görmek isteyenlerin her gün ve vermeğe talip olanların da münakasa gün ve saatlerinde muvakkat teminat mektuplarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım satınalma komisyonuna müracaatları. (5722)

Evkaf müdiriyeti ilânları

Kıymeti muhammenesi
(1400) Lira

Silivrikapı haricinde şeyh Nizamettin tekkesi civarında Bezmiâlem valide vakfından harap çiftlik ebniye ve müştemilâtile tahminen bin dört yüz dönüm tarlanın üç senelik icarı müzayedeye konulmuştur. 23 T.sani 932 tarihine müsadif çarşamba günü ihalei kat'iyesi icra kılınacağından taliplerin yevmü mezkûrda saat on beşe kadar İstanbul Evkaf müdiriyetinde Orman ve Arazi kalemine müracaatları. (5766)

Adet
1000 kaba hasır

Camiler için lüzumu olan bir adet kaba hasırın alenî surette icra edilen münakasası neticesinde bir hafta temdit edilerek teşrinisaninin yirmi altıncı cumartesi günü saat on dörtte ihalesi icra edilecektir. Talip olanlar şeraiti anlamak ve nümuneyi görmek üzere her gün Levazım İdaresine ve ihale günü de İdare Encümenine müracaatları. (6146)

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezinden:

Kavak tahaffuzhanesinde bir adet sitim kazanı ile dökme soba ve yemek sobaları ve makine dairelerine ait 28 kalem eşya 6 K. Evvel 932 tarihine müsadif salı günü saat 14 te mahallinde satılacağından taliplerin mezkûr eşyaları görmek üzere Kavak tahaffuzhanesi ambar memurluğun müracaatları. (6074)

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Ordu sıhhiyesi için 5000 kilo pamuk saf pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 22-11-932 salı günü saat 15 te Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için sabah saat 9 dan 10 a kadar her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (291) (6129)

* * *

Merkez kumandanlığına mer but müessesat ihtiyacı için 1750 kilo çay pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 21-11-932 pazartesi günü saat 11 de Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (290) (6128)

* * *

1700 adet karyolanın boyanması saat 10.30 da
200 adet karyola somyası imalivesi saat 10 da.

Kuleli Lisesi ihtiyacı için yukarıda yazılı malzemeler ayrı ayrı pazarlıkla yaptırılacaktır. Pazarlıkları 23-11-932 çarsamba günü hizalarındaki saatlerde Tophanede Merkez Kumandanlığı Satın alma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için saat 9 dan ona kadar her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (289) (6127)

* * *

Levazım Dikim Evi ihtiyacı için 140.000 çift küçük kopça alenî münakasa suretile satın alınacaktır. Münakasası 22-11-932 salı günü saat 14 te Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için saat 9 dan ona kadar her gün ve münakasasına iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (288) (6116)

* * *

22813 kilo Benzin
1297 kilo Gaz yağı
280 kilo Gıres yağı
364,5 kilo Yaz ve kış için vakom yağı

Merkez kumandanlığına mer but müessesat ihtiyacı için yukarıda yazılı mahrukat kapalı zarf suretile satın alınacaktır. Münakasası 26-11-932 cumartesi günü saat 11 de Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya iştirak için de şartnamesi veçhile hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale gününün muayyen vaktinden evvel komisyon riyasetine vermeleri. (208) (5706)

* * *

Ordu sıhhiyesi ihtiyacı için 109 kalem eczayı tıbbiye kapalı zarf suretile satın alınacaktır. Münakasası 27-11-932 pazar günü saat 11 de Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya iştirak ici de şartnamesi veçhile hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale gününün muayyen vaktinden evvel komisyon riyasetine vermeleri. (215) (5760)

* * *

Halıcıoğlu ihtiyat zabit mektebi için sekiz kalem inşaat malzemesi pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 21-11-932 pazartesi günü saat 10 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin izahat almak için saat dokuzdan ona kadar her gün ve iştirak için de muayyen vaktinde komisyonda hazır bulunmaları (292) (6157)

* * *

717 adet fildekos fanila
400 adet yüz havlusu
770 adet keten mendil

Askerî Tıbbiye ve Baytar mektepleri ihtiyacı için yukarıda yazılı malzemeler pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 26-11-932 cumartesi günü saat 14 te Tophanede merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek için sabah 9 dan 10 a kadar her gün ve pazarlığa iştirak için de muayyen vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (294) (6159)

Sadıkzade Biraderler Vapurları Karadeniz Postası
Muhalefeti hava hasebile hareketi tehhür eden
Sakarya
Vapuru 21 Teşrinisani
PAZARTESİ
günü akşam saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon ve Rize) ye azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Tele. 22134.

Naim Vapur İdaresi
İzmir sür'at postası
(20 Saat)
Lüks
ADNAN
vapuru
Her hafta **Perşembe** günleri Galata rıhtımından saat tam 17 de hareketle doğru
İZMİR'e
ve pazar günleri İzmir'den saat 14 1/2 da hareketle İstanbul'a avdet eder. Tafsilât için Galata Gümrük karşısında Site Franse: hanı No.12 yazıhanesine müracaat
Tel: 4. 1041

SEYRISEFAIN
Merkez acenta: Galata Köprubaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2. 3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI
(EGE) 22 ikinci teşrin salı 11 de

TRABZON POSTASI
(ANKARA)
23 ikinci teşrin 18 de Galata Rıhtımından kalkarlar Dönüşte Tirebolu'ya da uğrar.

İZMİR - MERSİN POSTASI
ANAFARTA
23 ikinci teşrin çarşamba 10 da İdare rıhtımından kalkar.

E. NEŞ'ET
2 kinin komprimesi yeni ambalaj sıhhi ve kolaylık

Anî ihtiyaç için 10 ve 2 komprimelik ambalâjlar içerisinde.
Her yerde arayınız.

Darülaceze Müdürlüğünden:

Bedeli keşfi on bir bin yedi yüz dört lira on üç kuruş olan Darülâceze pavyonları dahil ve haricinde yapılacak mecraların inşaası münakasası kapalı zarf usulile 3 Kânunuevvel 932 cumartesi günü saat on dörtte icra edilecektir. Taliplerin yüzde yedi buçuk teminat akçeleri ve vesaiki lâzıme ile müesseseye müracaatları. (5947)

Askerî fabrikalar ilânları

Bakırköy Barut fabrikalarında 40 : 42 Bome kesafetinde sanayide müstamel temiz hamızı Azot vardır. Bunlar şeraitine tevfikan Toptan ve peraken de suretile satılacağından talip olanlar mezkûr fabrika müdürlüğüne müracaatları. (6081)

İPEKİŞ

Moda bürosu takdim ediyor:

Mizam - Preton

Krep Mizam

TUVALET ve ROP luk için hayalinizde yaşattığınız kumaşın ta kendisidir. 932 kış sezonunun en muvaffak olmuş kumaşı krep MİZAM'dır.

Krep Preton

ÇAY elbiseniz ve TAYYÖR lüğünüz için tasavvur edebileceğiniz kumaşların en lüks ve moderni krep PRETON dur.

Bu iş te İpekiş'indir!

GRİPE TUTULMAYINIZ

Her sabah bir kaşe

NEOKALMİNA

aldığınızda

Vücudünüze gripe karşı en kuvvetli silâhı vermiş olursunuz. MİDEYİ ve KALBİ KATİYYEN YORMAZ - Her eczanede satılır.

Emniyet işleri umum Müdürlüğünden:

Zabıta memurlarına yaptırılacak elbiseler için nümune ittihaz olunan kumaşların piyasada kâfi mikdarda mevcudu bulunmaması dolayısile aşağıdaki şartlar dahilinde mezkûr elbiselerin imali yeniden münakasaya konulmuştur.

1 — Üniformalı polis, komiser ve merkez memurları için 4462 ilâ 4639 takım (caket, pantalon, şapka) elbise ve 1290 adet kaput, sivil memurlar için 275 ilâ 310 takım (caket, yelek, pantalon ve palto) elbise yapılacaktır.

2 — Bu elbiseler yerli mamûlâtından olacaktır.

3 — Münakasa kapalı zarf usulile yapılacak ve ihalesi münakasa müddetinin hitamı olan 26 T.sani 932 cumartesi günü saat 14 te Müdiriyeti umumiyede münakit komisyonca icra edilecektir.

4 — Şartnameleri görmek ve izahat almak isteyenler bu komisyona ve İstanbul Emniyet Müdürlüğüne müracaat edebilirler. (5859)

MİLLİYET MATBAASI

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN:

Alpullu şeker fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz, sandıkta ve çuvalda küp şekerleri atideki fiatlerle her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal toz, kilosu 36,75 kuruş
Çuvalda küp, kilosu 38 1/2 kuruş
Sandıkta küp, kilosu 39 1/2 kuruş

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mesuliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı 4 üncü Vakıf Han, 4 üncü kat, Telgraf adresi: İstanbul Şeker - Telefon: 24470-79

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

Ihtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (%60) ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin ve bankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531

Türkiyenin yegâne hassas san'atkârı

SAFİYE HANIM'ı

24 Teşrinisani perşembeden itibaren MULEN RUJ'da dinleyeceksiniz.

Bir çok ehemmiyetli tebeddülâttan sonra

Beyoğlu Kabristan sokağı, Belediye Dairesi karşısında

PSALTİ MEFRUŞAT Ticarethanesi

Bizzat sahipleri: GEORGES PSALTY ve MAHTUMLARI idaresinde olarak:

1 — Gayri kabili kiyas müntahap cins

2 — Sizi hayrette birakacak mütedil fiatlarla en son sistem mobilyalar takdim ederler.

Eski stoktan mütebaki mallar üzerinde inanılmayacak derecede yeni ve pek dun fiatlar.

Yüksek Mektepler Mübayaat Komisyonu Riyasetinden:

Mülkiye mektebi talebesi için yaptırılacak olan elbiseye muktazi 300-350 metro yerli malı kumaş alenî suretile münakasaya konulmuştur. Taliplerin şeraiti anlamak üzere mektep müdürlüğüne ve ihale tarihi olan 29-11-932 salı günü saat ikide Fındıklıda güzel san'atlar akademisinde mübayaat komisyonuna müarcaatları ve teminat akçelerini daha evvel muhasebeye yatırmaları münakasanın saat üçe kadar devam edeceği ilân olunur. (5888)

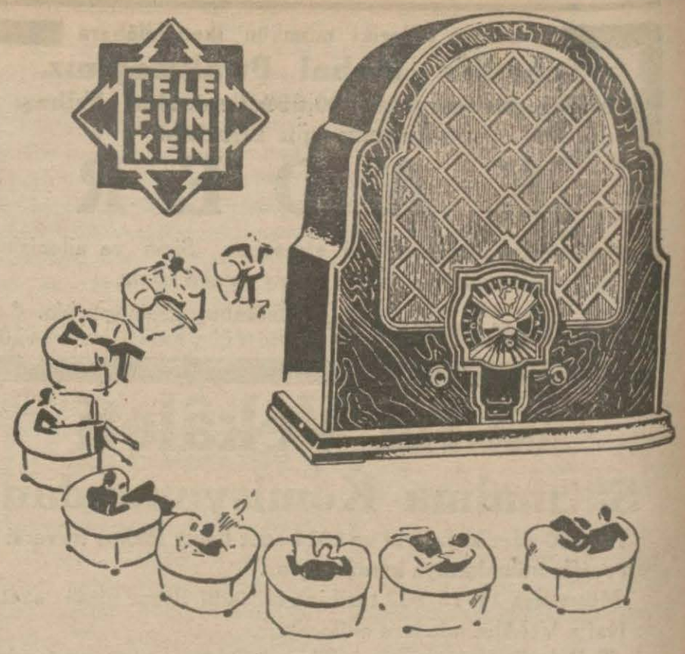

Her kes gibi siz de

bütün Avrupanın her akşamki musiki neşriyatını muntazam takip etmek ve kolaylıkla dinlemek isterseniz mutlaka Otomatik ıskala ile mücehhez TELEFUNKEN 340 modelini tercih etmelisiniz. Icabında antensiz işleyebilen bu ahize sedayı aynen iadedeki sedakatle temayüz etmektedir

Oparlörü aynı mahfaza içinde ve ya ayrı olan Telefunken 340 ahizesini evinizde tecrübeye hazırız.

TELEFUNKEN

BOURLA BİRADERLER ve Şsi ve SATİE MAĞAZALARI

Y. Ananiadi Mahtumları

ŞİŞMAN YANKO

MAĞAZALARI

İstanbul - Yenipostane caddesi No. 39

Sene nihayeti bilânçosu münasebetile 12 Teşrinisaniden İtibaren

FEVKALÂDE Tenzilâtlı Satış

10,000 metre yünlü

6,000 metre İpekli

Büyük fedakârlıklarla elimizden çıkarıyoruz. Muhterem müşterilerimizin nazarı dikkatini ehemmiyetle celbederiz.

Bu hakikî fırsatı kacırmayınız.

Galata, Karaköy büyük manatlebicinin üstünde

EKSELSİOR

Büyük Elbise Fabrikası

Kadın ve erkeklere mahsus

Çevrilebilir

ve her iki taraftan yani hem MUŞAMBA hem PARDESU gibi giyilebilir.

Teminatlı Cins

MUŞAMBALAR

11 1/2 Liraya

Satmakta olduğunu muhterem müşterilerine tebşir eyler: Kadın, erkek ve çocuklara mahsus Pardesüler, paltolar, muşambalar, kostümlerin en mükemmel ve müntahap çeşitleri dahi rakabet kabul etmez fiatlarda satılmaktadır.

Unutmayınız ki

ASİPİN KENAN

Tabletleri

Baş ve diş ağrılarına ve soğuk algınlığına en birinci ilâçtır.